

Одржана седница редовне Скупштине УВПС шестог сазива

ЈОШ ЈЕДНОМ ИСПОЉЕНО ПУНО ЈЕДИНСТВО

Свестрана анализа припремљена за годишњи скуп Удружења наишла је на добар пријем код делегата, а све одлуке донете су једногласно, што указује на континуитет у раду. Тежиште активности било је усмерено на решавање статусних, социјалних, стамбених и здравствених проблема корисника војне пензије, организационој и нормативној доградњи и функционисању Удружења и решавању текућих питања и проблема.

У Централном Дому ВС 11. априла одржана је седница редовне годишње Скупштине УВПС шестог сазива, на којој је поднет извештај о раду у протеклих годину дана, донета одлука о изменама и допунама Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи у УВПС, а разматрана су и нека друга питања.

Седница Скупштине, којом је председавао Марко Неговановић протекла је у изванредној атмосфери. Све одлуке донете су једногласно.

У протеклом периоду тежиште рада Удружења, како је констатовано у извештају, било је усмерено на решавање статусних, социјалних, стамбених и здравствених проблема корисника војне пензије (КВП), организационој и нормативној доградњи и функционисању Удружења и решавању текућих питања и проблема.

Услови у којима је деловало Удружење били су веома сложени и тешки. Дугогодишњи проблеми, стално погоршавање и продубљавање економске кризе и све већа поларизација у друштву, негативно су утицали на стандард и укупне прилике. Наведени проблеми испољили су се и на финан-

сирање активности УВПС. Нерешавање питање рефундације дела трошкова за одређене задатке, смањење чланарине због смањења пензија, усложили су реализацију функционалних задатака УВПС.

Закључаком Владе, након осам година, признато је право на ванредно усклађивање пензија за 11,06 одсто од 1. 1. 2008. године, а само делимично је решен проблем јер дуг није признат у целости. Укључивање другог редовног усклађивања пензија за 4,21 одсто из 2007. године у ванредно повећање за 11,06 одсто, не може се прихватити. Зато ће се наставити активности да се дуг призна у целости.

Па ипак и делимично признавање дуга и почетак исплате закинутог дела пензија, напредак је у решавању проблема јер је тиме донекле побољшан стандард корисника војне пензије.

Организација и функционисање УВПС

Између две седнице Скупштине УВПС, ГлОд је одржао пет седница на којима су, поред усвајања записника за претходне седнице и разматрања

извештаја између две седнице, анализирана и питања остваривања права на ванредно усклађивање пензија од 1. 1. 2008. године за 11,06 одсто (на четири седнице). На две седнице је било речи о понуди „Дунав одигурања“ за колективно осигурање. Разматрана су и питања смањења месечних примања по Привременом Закону о смањењу пензија, затим је било речи о здравственој заштити војних осигураника, стамбеном обезбеђењу, распореду средстава од доприноса за здравствену заштиту у Фонду за СОВО и друга питања функционисања УВПС.

Извршни одбор ГлОд Скупштине УВПС одржао је 12 седница са редовним тачкама дневног реда: месечна анализа рада и задаци за наредни период и додела социјалне и хуманитарне помоћи. Остале тачке дневног реда по потреби биле су припрема за одржавање седница ГлОд и Скупштине УВПС и разматрање захтева ОпГрОд организација за доделу помоћи за покривања трошкова функционисања организација УВПС.

Удружење се афирмисало као неза-

Реч председника УВПС
Љубомира Драгањца

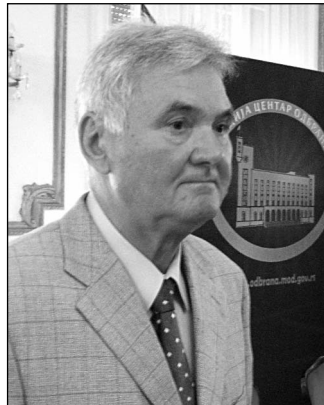
ПИУТЕМ ИСТИНЕ И ПРАВДЕ

Осмишљавање начина и поступања Удружења у односу на побољшање статусних и других права из области пензијског, инвалидског, здравственог и социјалног осигурања као и стамбеног обезбеђења војних пензионера има изузетан значај.

Изменом прописа права се смањују, постојећи проблеми се веома споро решавају, а сваки нови је много тежи и директно утиче на обезбеђење животних и других потреба војних пензионера.

Тежиште нашег ангажовања од прошлогодишње Скупштине до данас било је на решавању најважнијих проблема.

Законом о привременом начину исплате пензија који се примењује од 1. новембра 2014. године који је у суштини Закон о смањењу пензија и само у наслову привремен обухватио је 96% војних пензионера. Код неких категорија смањење пензија износи и до 21%, а просечна војна пензија смањена је за 15,6%.

Љубомир Драгањца,
председник УВПС

обилазан чинилац и репрезентативни предстваник и заштитник статусних права, части и угледа и достојанства војнопензионерске популације. Након одређених проблема, не нашом кривицом, у протеклом периоду Удружење је успоставило потребан однос са Министарством рада и социјалну политику и Републичким фондом за ПИО, па се глас УВПС чује и уважава у тим институцијама. Створени су услови да се позитиван однос, након, дужег времена стагнације, прошири и на остале институције система.

Као позитиван пример односа према УВПС треба истаћи Војску Србије која је, у оквиру својих могућности, значајно помогла активности Удружења.

Удружење војних пензионера Србије је деловање на решавању проблема социјалног осигурања војних осигураника усмерило ка институцијама система и на законит, легалан и легитиман начин заштите интереса војних осигураника.

Унапређена сарадња са другим удружењима

Таква оријентација Удружења најављеног није наишла на подршку код мањег дела КВП, који су заступали радикалан став да треба организовати протесте и на тај начин вршити притисак на институције државног система. Ова група је чак оптуживала УВПС да врши опструкцију.

Од наговештаја па до доношења тог Закона апсолутно смо били против и указивали да ће последице бити веома тешке и да ће код многих корисника бити доведено у питање обезбеђивање основних животних потреба. Због тога смо благовремено Уставном суду упутили иницијативу за оцену уставности тог Закона.

Покренуће се нова уставна иницијатива

Уставни суд нашу иницијативу је већином гласова одбацио а четворо судија није гласало за одбацивање иницијативе, подносећи издвојена мишљења у којима на веома аргументован начин износе примедбе на донету одлуку о одбацивању иницијативе.

У припреми за подношење представке Европском суду за људска права у Стразбуру консултовали смо еминентне правнике, бившег судију тог суда који је заступао Србију и једног адвоката који је до сада подносио велики број представки. Они су били изричит у тврдњи да су изгледи за добијање спора веома мали јер су све представке из Грчке, Бугарске, Румуније и Португалије биле одбачене. Због тога смо одлучили да поднесемо нови иницијативу за покретање поступка ради оцене уставности Закона о привременом уређивању начина исплате пензија. Разлог је чињеница да садржај закона не одговара називу закона и зато што се тим законом онемогућава вођење управног спора.

Иницијативом се предлаже:

Да Уставни суд утврди да Закон о привременом уређивању начина исплате пензија у целини није у сагласности са Уставом Републике Србије и опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним уговорима.

Да Уставни суд до доношења коначне одлуке обустави извршење умањења пензије прописано наведеним Законом.

Предузећемо и друге активности како би се овај закон што пре укинуо или што краће трајао.

Усклађивање војних пензија и једнократна исплата разлике од 1. 1.2008. године, по Закључку Владе Републике Србије.

ГОСТИ НА СКУПШТИНИ

Скупу су присуствовали многобројни гости, међу којима и државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Негован Станковић, посланик у Народној Скупштини РС Константин Арсенић, секретар Удружења војних пензионера Републике Црне Горе господин Радивоје Здравковић, директор Фонда за СОВО Драгиша Дабетић, директор у Републичком Фонду за ПИО господин Иван Мимић, председник Скупштине Клуба генерала и адмирала Видоје Пентелић, генерал-пуковник у пензији, помоћник напелника ВМА пуковника др Радован Чеканац, заменик начелника Управе за војно здравство МО пуковник професор доктор Бранко Илић, представник Управе за традицију, стандард и ветеране потпуковник Иван Филиповић, представник Центра војномедицинских установа Београд потпуковник доктор Зоран Сто-

шић, Директора Медија-центра „Одбрана“ пуковник Стевица Карапанџин, ранији председник УВПС Томислав Симиовић, генерал-пуковник у пензији, председник Удружења ветерана војнообавештајне службе Србије генерал-мајор у пензији Радослав Шкорић, председник Удружења палих бораца рата од 1990. до 1999. године Добрила Копривица, председник Удружења војних бескућника Велизар Рабреновић, председник Удружења грађана „Подморничар“, Драган Косановић, капетан фрегате у пензији, председник Удружења породица палих бораца од 1990. до 1999. године Добрила Копривица, представник Савеза удружења потомака ратника ослободилачких ратова Србије 1912-1920 Милена Харамбашић.

Седници Скупштине присуствовали су и истакнути чланови УВПС генерал-пуковник у пензији Милорад Обрадовић, генерал-потпуковник у пензији Стаменко Николић и генерал-мајор у пензији Лазар Стаменковић.

Руководствоћећи органи УВПС разматрали су могућност организације протеста и те могућности се није одрекли, али је заузето становиште да се овоме приступи тек ако се проблем не реши на легалан начин - кроз институције система.

Између две седнице Скупштине УВПС примљено је 408 нових чланова, а самостално је иступило из Удружења њих 98. У периоду од 1. децембра 2015. године до 29. фебруара 2016. године примљено је 113 нових чланова, а иступило 32 члана.

је од 30. октобра 2015. године вансудско поравнање прихватило је око 80% КВП не рачунајући наследнике.

Поступање по наведеном закључку је у току и овом приликом захваљујемо Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања на напорима које су уложили да се могућност за вансудско поравнање продужи у два наврата и да важи до краја 2016. године. Исто тако све похвале заслужује Републички фонд ПИО што ову активност веома успешно организује и спроводи.

Потребно уједначавање судске праксе

Удружење сматра да је усклађивање пензије и исплата разлике за период од 1. 1. 2008. године до 1.11.2015. године делимично решено и да је за потпуно разрешење овог проблема потребно да Уставни суд што пре донесе одлуку по поднетим уставним жалбама којих је више хиљада. Жалбе се односе на пресуде виших и апелационих судова, по којима се ванредно повећање пензија за 11,06% не рачуна на вредност бода 9,40 колико је за кориснике износио од 1. 1. 2008. године и примењује застарелост на период преко три године од дана подношења тужби.

Од највиших правосудних органа очекујемо и тражимо:

- Да се скрати време пресуђивања по судским споровима који се воде за наплату дуга и да се размотри могућност пресмеравања и прерасподеле предмета по судовима.

- Да се уједначи судска пракса по питању примене застарелости и одређивања износа судске таксе.

Очекујемо да ће Адвокатска комора Србије озбиљно размотрити све наше примедбе које смо изнели у вези са поступањем једног броја адвоката и хитно решити све жалбе које корисници буду подносили против адвоката.

Измјеривање доспелих, а неизмирених обавеза насталих према КВП по основу делимичног усклађивања пензија у периоду од 1. 8. 2004. до 1. 11. 2007. године и даље је актуелно за око 12.000 корисника који то право нису остварили судским путем. Тренутно један број корисника то питање реша-

ва прибављањем потврда о дугу, на основу чега покрећу судске спорове који се позитивно завршавају јер се тужени не одазива на рочишта.

За коначно решење овог проблема потребно је:

- Да Републички фонд за ПИО свим корисницима и наследницима који то право нису остварили изда потврде о неизмиреним обавезама, на основу чега би и они покренули судске спорове за наплату дуга.

- Да Управни одбор Фонда СОВО донесе Закључак о начину поступања руководства и стручних органа Фонда СОВО по поднетим тужбама.

Постоји морална обавеза да се учињена грешка исправи, тим пре што се то све исплаћује од средстава Републичког фонда ПИО.

Пензијско осигурање вратити у Фонд за СОВО

Законом о Војсци Србије од 1. 1. 2008. године и Правилником о платама у Војсци Србије створене су недопустиво и велике разлике у износима пензија за професионалне припаднике истог чина и положаја. Упоредјујући износе пензија у 2007. и 2008. години може се закључити да су оне за пензионисане у 2008. години у односу на 2007. годину биле веће за:

- генерал-мајора 32% или 29.000,00 динара,
- пуковника 24% или 17.000,00 динара и
- заставника I класе 7% или 2000,00 динара.

Ове разлике настале су применом члана 193. Закона о Војсци Србије и ступањем на снагу Правилника о платама у Војсци када су плате повећане и до 30%.

Апсолутно постоји потреба да се ова дискриминација што пре отклони. Зато је потребно извршити детаљну анализу и аргументовано тражити измену Закона којим би се извршило изједначавање пензија.

Законом о изменама и допунама Закона о ПИО, пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника издвојено је из

Седница је отпочела интонирањем химне Републике Србије

Бројно стање чланства у Удружењу 28. 2. 2015. године било је 27.100 чланова, а 28. 2. 2016. године 26.560, што је мање за 540 чланова. Смањење је углавном последица природног одлива чланства.

Унапређена је сарадња и са сродним удружењима у региону. У септем-

бру 2015.године поводом Дана УВПС окупљена су у Врању сродна удружења из Бугарске, Румуније, Македоније, Црне Горе и Републике Српске, што је био значајан допринос међународној сарадњи и афирмацији УВПС изван граница Србије. Сарадња ГрОД УВПС Нови Сад и Зајечар остварена

је са сличним организацијама у Темишвару, Крајови, Турн Северину и Видину.

Социјално осигурање војних осигураника

Удружење је у протеклом периоду пружало стручну и другу помоћ. Посебно ваља истаћи стручну помоћ за поступање и деловање за наплату дуга од 11.06 одсто, непосредно у ОпОр и посредством сајта Удружења, односно листа „Војни Ветеран“. На тај начин омогућено је свим оштећеним пензионерима да сами воде управни и парнични поступак за накнаду штете пред основним судовима, вишим и апелационим и да улажу уставне жалбе.

Удружење је предложило Влади да се одржи Трибина на којој би се расправљало о остваривању права социјалног осигурања војних осигураника као што су: (1) Када ће се вратити пензије на законски износ, односно када ће престати да важи Закон о привременом уређивању начина исплате пензија. Овим законом 96% војних пензионера има умањене пензија; (2) На који начин обезбедити финансијска средства за стамбено обезбеђење војних пензионера? Наиме, око 3.200 војних пензионера нема стан, а око 5.000 нема потпуно решено стамбено питање; (3) Како обезбедити функционисање војног здравства у недостатку новчаних средстава са трендом стал-

уређеног система социјалног осигурања професионалних лица и интегрисано у јединствени систем пензијског и инвалидског осигурања Републике Србије. Удружење је још у фази припреме оваквог решења указивало да се овом изменом неће решити ни један проблем, већ ће се нарушити систем који је успешно функционисао скоро четрдесет година. Указивали смо да више од 85% земаља света има аутономно уређен систем војног пензијског и инвалидског осигурања.

Влади и Народној Скупштини Републике Србије поднели смо Петицију коју је потисало више од 32.000 војних пензионера. Петицијом смо тражили да се приступи изradi и доношењу Закона о социјалном осигурању војних осигураника, чија би основа била постојећа регулатива уз евентуалне корекције примерене насталим променама у држави и Војсци. Ондашња Влада и Народна Скупштина поднету петицију уопште нису разматрали нити су нам било шта одговорили. Доласком нове власти ово питање је поново покренуто и било је позитивних наговештаја, али се на томе стало. Обратићемо се надлежним органима да се по овом питању организује стручна расправа и донесу закључци о оправданости враћања ПИО војних осигураника у јединствен систем социјалног осигурања војних осигураника.

Успешно функционисање здравствене заштите од животног је значаја за КВП и њихове породице. Због тога руководство Удружења чини максималне напоре и тражи да се постојећи проблеми без одлагања решавају. Постоји оправдана забринутост због тога што се толико дуго одлаже доношење Закона о здравственој заштити и што се регулатива по питању права војних осигураника не изједначава са правима цивилних осигураника као и што се издвајање финансијских средстава за здравствену заштиту драстично смањује. Плаћање боловања за професионална војна лица до 30 дана из средстава доприноса је недопустиво и директно угрожава систем здравствене заштите.

Удружење по питању функционисања здравствене заштите и решавања проблема има изузетну комуникацију са Министарством одбране, Генералштабом Војске Србије, војно-санитетским установама и Фондом СОВО, где се скоро у свакодневним контактима решавају актуелни проблеми.

Стамбена ситуација и даље неповољна

Стамбено обезбеђење КВП стагнира и нема назнака да ће се то стање ускоро радикалније поправити. Поред недостатка финансијских средстава за набавку станова, присутни су и неки административни проблеми који ову ситуацију још више усложњавају а то се посебно односи на:

- високе цене становања у војним објектима,
- плаћање огромних износа за камате на станарину у војним хотелима,
- тражење допуне документације при свакој подели станова,
- неуважавање нашег предлога да се преиспита критеријум за доношење одлуке о подели станова по групама којом се фаворизују поједине групе а запостављају КВП који на стан чекају више од двадесет година.

Чињеница да скоро 20.000 лица од којих су 8.843 КВП нема решено стамбено питање, како је рекао председник Извршног одбора Главног одбора УВПС Зоран Вучковић, неопходан је сасвим другачији приступ и далеко веће ангажовање Владе Републике Србије и Министарства одбране у проналажењу решења за прибављање већег броја станова.

Руководство ће у решавању ових и других питања исполити максималну упорност и, предложати државним институцијама реално остварљива решења.

У остваривању наших права бићемо упорни и достојанствени и увек ће нам на првом месту бити народ и држава Србија

ног смањења и њиховог наменског усмеравања?; (4) Законом о Војсци Србије и изменама Закона о ПИО са применом од 1. 1. 2008. године створене су недопустиво велике разлике у висини пензија за професионалне припаднике итог чина и положаја и платне групе. Шта се се с тим у вези предузима? (5) Шта учинити да се пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника из Фонда ПИО враати у Фонд за СОВО и тиме створи, као и раније, јединствен систем социјалног осигурања.

Закључком Владе Републике Србије од 30. октобра 2015. године усклађене су пензије за 6,57 % а исплата усклађених пензија почела је са новембром пензијом. На усклађени износ од 6,57% примењен је Закон о привременом уређењу начина исплате пензија, па је стварни износ повећања пензија износи просечно нешто мање од 5 %.

Сагласно Закључку Владе, Републички фонд за ПИО, ванредно је повећао пензије за 6,57% од 1. новембра 2015. године, а за дуг настао закидањем дела припадајуће пензије за период од 1. 1.2008. до 31.10.2015. године доставило оштећеним војним пензионерима понуду за вансудско поравнање исплате дуга.

Све одлуке донете су једногласно

Проблем дуга делимично решен

У наведеној понуди обрачуната је била главница дуга увећана за индекс раста цена на мало: за оштећене војне пензионере који нису покренули парнице за наплату дуга – за цели период од 1. 1. 2008. до 31. 10. 2015. године, а за оне који су део дуга наплаћивали по пресудама – за месеце који

нису обухваћени досуђујућом пресудом (одбијен тужбени захтев због старелости и за период који није обухваћен тужбеним захтевом). Уколико је то поравнање уговором закључено до 25. 12. 2015. године, износ наведен у уговору исплаћен је 11. и 12. јануара 2016. године.

Успешности реализације Закључка Владе Србије умногоме је допринео Републички фонд за ПИО. организо-

РЕКЛИ СУ ЗА ГОВОРНИЦОМ

Државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Негован Станковић рекао је да је УВПС препознато као репрезентативни представник војних пензионера. Он је напоменуо да је садашње руководство Удружење покренуло више питања које тиште војне пензионере и да је део решен.

Поздрављајући делегате Скупштине, председник Клуба генерала и адмирала Србије генерал-пуковник Видоје Панелић подсетио је на чињеницу да је Клуб колективни члан Удружења војних пензионера Србије. Он је предложио да се поводом лишавања слободе генерал-пуковника у пензији Милована Бојовића на Косову и Метохији два удружења огласе саопштењем за јавност, што су делегати листом подржали.

Секретар Удружења војних пензионера у Црној Гори Радивоје Здравковић, жажео је успешан рад Скупштине. Захвалио је челницима УВПС на пруженој помоћи оним војним пензионерима који живе у Црној Гори а примају пензије из Србије. Говорећи о активностима братског удружења, Здравковић је предочио скупу да војне пензионере у Црној Гори највише оптерећује стамбена проблематика.

Симеон Туманов је истакао да је Удружење добро организовано, позитивно ангажовано и веома активно укључено у решавању главних захтева са којима се и данас суочава пензионерска популација. Према његовом схватању УВПС је неспорно веома утицајни и препознатљив заступник интереса целокупне војнопензионерске популације и чланова њихових породица.

-Изабраним начином деловања и сталним притиском, пре свега преко институција система, Удружење је

постало

*Председник
Клуба
генерала и
адмирала
Србије
генерал-
пуковник
Видоје
Панелић*

признати фактор и партнер са институцијама државе за решавање проблема војних пензионера и неправди. Руководство Удружења није правило било какве поделе или разлике у заступању интереса војних пензионера. Једнако се и принципијелно односило према својим и члановима неких других војнопензионерских удружења, група и појединаца, рекао је Туманов.

Удружење, како је истакао, остаје отворено за сарадњу са свим организацијама и удружењима, нарочито војнопензионерским која су програмски опредељена за унапређење квалитета живота, статусног и укупног положаја војних пензионера.

-Удружење ће и даље подржавати све иницијативе које доприносе унапређењу квалитета живота, материјалног и статусног положаја војних пензионера. На тој основи Удружење ће очувати свој стечени углед и смисао постојања. Сачување мукотрпно грађен идентитет организације часних људи – пензионера Војске Србије, подвукао је Туманов.

Председник Удружења војних бескућника Велизар Рабреновић изнео је податак да 2700 пензионера који су службовали у отцепљеним републикама СФРЈ ни после 25 година није добило кров над главом.

Делегат из Ниша Витомир Панчић говорио је о здравственим проблемима који тиште војне пензионере, апострофирајући понајвише проблем кадровске популе Војне болнице у том граду.

-Нишу је потребна оксигогена терапија. То се посебно односи на инвалиде рата. До сада нисмо наишли на разумевање Фонда за СОВО. Људи којима је потребна баро-комора за лечење не могу да издвоје 100.000 динара за двадесет третмана кисеоником, колико је потребно за побољшање здравственог стања.

Милан Калчић се похвално изразио о извештају о раду, напомињући да је задржајан и да је обухватио сва тежишна питања, уз навођење проблема који се тичу решавања статусних, социјалних, стамбених и здравствених питања.

Подржао је предлог Удружења у вези са одржавањем трибине на којој би се расправљало о битним статусним питањима војних пензионера. Предложио је да под хитно Удружење достави допис надлежнима у Влади РС (Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарству правде и Високом савету судства) да се што пре донесу пресуде за она лица која су у судском спору.

Констатовао је да Удружења треба још више да потенцира проблем на релације поједини адвокати - војни пензионери, због нерегуларних наплата адвокатских надокнада.

-Сматрам да није довољно да се инфромисање чланова врши само посредством „Војног ветерана“, сајта УВПС и живом речи, већ максимално путем медија, казао је Калчић.

Радомир Јовићевић се zaloжио да је на Војномедицинској академији потребно променити однос према војним пензионерима, јер се често догађа да су они приликом лечења у другом плану у односу на цивиле.

вао је добро и правовремено обавештавање, успоставио је одличну организацију при примању захтева, а потписивање уговора и све је спроведено у заказано време.

Удружење се актом, два пута, обратило Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Дирекцији Републичког фонда за ПИО са предлогом да се продужи рок за вансудско поравнање и донесе одлука да то решење буде трајно – без рока све док се дуг не исплати било по судским пресудама или вансудским поравнањем.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања подржало је предлог Удружења и припремило измене Закључка Владе од 30. октобра 2015. године, тако да је рок за вансудско поравнање прво продужен до 25. децембра 2015. године, а потом је Влада на седници од 27. фебруара 2016. године, донела Закључак којим, корисници војних пензија, могу Репу-

бличком фонду за пензијско и инвалидско осигурање подносити захтеве, до 31. децембра 2016. године, за једнократну исплату разлике пензије.

Надлежни судски органи треба да покрену питање уједначавања судске праксе нарочито по питању застарелости. Недопустиво је да у једном суду једне судије досуђују право на ванредно усклађивање за 2008. и 2009. годину а друге одбијају. Исто тако у том погледу треба отклонити и различито поступање Фонда ПИО (неке филијале се жале а неке не).

Удружење сматра да је проблем дуга делимично решен и да је за потпуно разрешење овог проблема потребно да се што пре донесе одлука Уставног суда по поднетим уставним жалбама. Уставном суду поднето је више од хиљаду жалби по донетим пресудама виших и апелационих судова који нису прихватили да се ванредно повећање од 11,06% рачуна на вредност бода 9,40 динара, колико је за КВП из-

носио 1. 1. 2008. године и на примену застарелости на период изван три године од подношења тужбе.

Уколико би Уставни суд донео позитивну одлуку сматрамо да то право КВП треба да остваре правичним одлукама надлежних органа и треба све учинити да КВП не буду принуђени да то право остварују преко суда.

Здравствено обезбеђење

И поред извесног напретка здравствена заштита корисника војне пензије није на потребном нивоу. Институције у Војсци не прате промене законске регулативе, па су војним осигураницима у односу на цивилне ускраћена права као што су: накнада за туђу негу и помоћ, која уз то није адекватно усклађена са процентом телесног оштећења осигураника; оболелима од шећерне болести, зависним од инсулина, не одобрава се рехабилитација у бањи у трајању од 10 дана; листа индикација за коришћење меди-

цинске рехабилитације за војне осигуранике веома је рестриктивна и не иновира се у складу са цивилним законима; лица у грађанству која су на дијализи имају право на новчану накнаду за туђу негу и помоћ, а војни осигураници немају право на повраћај више уплаћене партиципације ако је она већа од половине пензије и не ослобађају се партиципације ако су им приходи по члану домаћинства мањи од 18.600 динара.

Услед недовољно исказане бриге према војним осигураницима, посебно према корисницима војне пензије и пропуста у организацији војне здравствене заштите, неадекватног и правременог предузимања мера да се проблеми и пропусти реше, као што су: (1) кадровска непопуњеност упражњених радних места, (2) превремено пензионисање врхунских медицинских стручњака, специјалиста и лица која се баве науком, (3) устаљена пракса да се годишњи буџет за лекове и медицински потрошни материјал сваке године умањује, а средства из доприноса за здравству заштиту ненаменски троше, (4) хронично лоша снабдевеност лековима и недостатак материјала за оперативне захвате, (5) дуго чекање на заказивање прегледа, посебно за функционалне претраге и клиничка испитивања, (6) све присутнија пракса да на ВМА цивили имају предност над корисницима војне пензије.

Проблеми око исплате путних трошкова, снабдевања помагалима, пропусти у уговарању са Републичким фондом за здравствено обезбеђење којим се регулише збрињавање војних осигураника у местима где нема војних здравствених установа утицало је да се здравствена заштита војних осигураника поново стави као посебна тачка дневног реда 10. седнице ГлОд која је одржана у децембру 2015. године.

Тој седници ГлОд присуствовале су најодговорније старешине санитетске службе које руководе војним здравством на нивоу Министарства одбране и здравственим установама. Из њихових излагања закључује се да су основни проблеми објективне природе које се огледају у следећем: (1) недостатак здравственог кадра – у неким организацијским јединицама и до 50% и (2) Неодговарајуће финансирања војног здравства са трендом свемањег улагања.

У 2014. години из доприноса за набавку лекова, санитетског потрошног материјала и медицинску опрему у Фонду за СОВО планирано је 5.750.000,00 динара, а за исту намену у 2015. години планирано је само 3.261.611,00 динара или 2.488.389,00 динара мање. Ове године планирано је 1.710.000.000 динара мање него у 2015. години.

Када се овоме додају повећани расходи Фонда за СОВО проузроковани

ВОЈСКА У ЦИВИЛУ

Посебан утисак на Скупштини оставило је обраћање председавајућег Марка Неговановића, генерал-потпуковника у пензији, човека који у нашем војном естаблишменту, обављајући изузетно захтевне и важне дужности, важи за изузетно доброг познаваоца војне стратегије, система одбране и војске.

С обзиром на то да је дуго члан УВПС, Неговановић је добро упознао организацију, нијансе у деловању унутар постојеће хијерархије, али и о односима и везама са укупним окружењем, то јест друштвеном заједницом.

-Скупштина је показала да смо најстабилнија, најчвршћа и једна од најуспешнијих организација у Србији. Обезбедили смо независно а самостално финансирање и имамо, ако тако може да се каже, своју политику. Ми смо Војска Србије у цивилу. Наши људи када их притисне каква невоља имају коме да се обрате. Боримо се за права војних пензионера, бавимо се животним питањима, истакао је Неговановић.

исплатом боловања до 30 дана, Удружење испољава забринутост да ће бити великих проблема око набавке лекова.

Питање финансирања војне здравствене службе Удружење је покренуло и на Управном одбору Фонда за СОВО, где је предочено неслагање са праксом да се здравствено допринос за здравствену заштиту усмеравају за исплату боловања ПВЛ до 30 дана, која по закону исплаћује послодавац тј. МО.

Стамбено обезбеђење

Између две седнице Скупштине УВПС може се констатовати да је и даље веома тешко и забрињавајуће стање у погледу стамбеног обезбеђења корисника војне пензије.

Веома тешка стамбена ситуација КВП није поправљена, с обзиром да је у претходној години стамбени орган Министарства одбране поделио укупно 191 стан, од чега 137 у Београду, а у осталим градовима 54 стана. Од укупног броја подељених станова у Београду корисницима војне пензије је припало 54 стана а у осталим гарнизонима, 13 што укупно чини 35% укупно додељених станова.

На ранг-листама трнутно се налази 19.991 лице од чега је 8.843 корисника војне пензије који немају коначно решено стамбено питање, док је 3.167 војних пензионера је без икаквог ста-

на. Највећи број захтева за решавање стамбеног питања је у гарнизону Београд, где има 11.086 захтева или 55%, у Нишу 2.375, Новом Саду 1.256, Краљеву 1.221 итд.

Решавање стамбеног питања по основу бесповратног кредита у динарској противвредности у висини од 20.000 евра у 2015. години остварило је 106 корисника војне пензије. На листама за доделу тог кредита има још 255 лица који испуњавају услове за одобравање кредита за решавање стамбеног питања. До сада на овај начин је решено укупно 1.624 КВП. На исплату се, због ограничених новчаних средстава, чека у просеку до 2,5 године, па се месечно исплаћује само од осам до десет особа.

С обзиром на то да је у 2015. години подељено најмање станова у односу на неколико претходних година, све чешће се испољава незадовољство стамбених интересената, посебно на неправилности у расподели станова по групама на основу предлога одлуке о расподели станова која је у надлежности Управе за традицију, стандард и ветеране. Број бодова за доделу стана по групама не узима се као основни елемент одлуке у процентуалној додели станова, због чега је УВПС дописом реаговао према Кабинету МО.

Проблеми који остају као нерешени у овој годину односе се на примедбе корисника војне пензије да стамбени орган скоро увек пре поделе, кандидата који уђу у ужи узбор за доделу стана, тражи допуне докумената, као што је пријава о боравку, уверење о порезу, изјаве у вези са променом података, обавезно оверене у суду или општини, за што се морају издвајати не мала новчана средства.

Станарина у војним објектима прелази цифру од 20.000,00 динара, што за војне пензионере, није мали издатак. Војним бескућници се већ 20 година игноришу захтеви од највиших инстанци у друштву и нема назнаке за решавање њихових проблема.

Службени станови у насељу Сурчин у некадашњем спортско-рекреативном центру, изложени су пропадању, станарима нико не пружа помоћ, па се стиче утисак да су их надлежне војне институције заборавиле.

Од одржавања последње седнице Скупштине, Удружење је материјално најугроженијим и тешко болесним члановима додељивало једнократну социјалну и хуманитарну помоћ. Ту помоћ је у извештајном периоду добило 266 корисника пензије. У просеку им је исплаћено 29.287,59 динара. Укупно подељено за социјалну и хуманитарну помоћ износу 7.790.500,00 динара. У периоду од 1. децембра 2015. године до 29. фебруара 2016. године помоћ је додељена за 49 чланова Удружења или у просеку 28.142,00 динара.

Звонимир ПЕШИЋ
Милан ЧУЉИЋ

Обраћање председника УВПС Адвокатској комори Србије

ПРИМЕДБЕ НА РАД ЗАСТУПНИКА

Удружење је корисницима војне пензије препоручило да се са конкретним примедбама на рад својих изабраних адвоката и са документованим чињеницама обрате Адвокатској комори, у намери да се ничим не доводе у питање морални лик адвоката и очува кодекс професије

Председник УВПС Љубомир Драгањац упутио је писмо Адвокатској комори Србије у вези са поступањем дела адвоката у процесу остваривања права војних пензионера на ванредно усклађивање месечних принадежности за 11,06 одсто. С обзиром на чињенице изнете у том акту, писмо доносимо у целисти:

„Удружење војних пензионера Србије као најбројнији заступник интереса корисника војне пензије (КВП) у два наврата (2004. и 2008. године) водило је вишегодишњу системску и упорну борбу у доказивању права да и војни пензионери имају право на усклађивање пензија по донетим прописима и решењима.

Решењем Републичког фонда ПИО 01 бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године (прилог бр. 1) регулисано је ванредно усклађивање пензија односно повећање вредности општег бода за 11,06% од 01.01.2008. године које КВП није признато.

Доказивање правног основа да корисницима војне пензије припада право и на ванредно усклађивање пензија од 1.1.2008. године не би било успешно без ангажовања и стручне помоћи већег броја адвоката и њихових тимова у покретању судских спорова за надокнаде штете пред надлежним судовима у Републици Србији.

Удружење војних пензионера Србије овим путем у име својих чланова и корисника војне пензије, највећем броју адвоката изражава своју захвалност и дужно поштовање. Истичемо њихову несобичну захвалност, ентузијазам и правно знање. Неки од њих су, на закону утемељеним тужбама и сјајно образложеним поднесцима пред надлежним судовима и Уставног суда Републике Србије извршили својврсни правни „пробој“ у доказивању да војним пензионерима припада право на ванредно усклађивање пензија, како су то право од 1.1.2008. године оствариле све категорије корисника пензије у Србији.

Закључком Владе Републике Србије број 181-11689 од 30. октобра 2015. године (прилог бр. 2) од 30. октобра 2015. године увећане су пензије за 6,57% од 1.11.2015. године и регулисана је једнократна исплата разлике између усклађеног износа пензије и исплаћене почев од 1. 1.2008. године закључно са пензијом за октобар 2015. године свим КВП који са Републичким фондом за ПИО склопе уговор о вансудском поравнању.

Заступали сопствене интересе

С тим вези Удружењу војних пензионера Србије се обратило велики број корисника војне пензије, а у неким случајевима и колективно преко својих општинских и месних организација износећи жалбе и основане оптужбе на некоректни и непрофесионални однос дела адвоката који их

заступају пред надлежним судовима ради наплате настале штете.

Уважавајући ауторитет Адвокатске коморе наводимо и неке карактеристичне жалбе и притужбе на њихов рад и однос према клијентима:

- Један број адвоката у време када је била веома актуелна понуда РФ за ПИО за вансудско поравнање (октобар – децембар 2015. године) насталог дуга, нису на прави начин обавештавали своје клијенте како да поступају у поменутих решењима за даље вођење започетих судских парница и са којим би се проблемима суочили у случајевима прекидања парница и прихватање понуђених решења за вансудско поравнање. Велики је број примера да својим клијентима нису давали истинита образложења у којој се фази пресуђивања налазе њихови предмети. Поједини су одбијали могућност да клијенти остваре увид у већ донете првостепене пресуде, на основу које су могли прихватити понуду фонда за део дуга који није био признат због наводне застарелости од две, а у неким судским пресудама и три године.

- Клијенте су, намерно или не, доводили и правну заблуду неправилним тумачењем или неким другим аргументима да надлежни виши судови не признају надокнаду штете за пресуђени део застарелости. Упућивали су их саветима да ће се и тај део наплатити вођењем нових судских поступака, без гаранције да ће се они окончати у њихову корист.

- Неки су захтевали и наплаћивали судске трошкове и договорене награде од 10 – 15% и за део којим су се клијенти вансудски поравнали са РФ за ПИО, претећи тужбама против њих. Адвокат из Новог Београда је од својих клијената тражио наплату камате и за део уложене суме новца (судска такса, вештачења и сл), а које је адвокат у договору са клијентом сам финансирао.

Клијентима прете тужбама

- Један број адвоката је од својих клијената, који су прихватили понуду и извршили прекид започетих судских поступака, захтевали и наплаћивали све трошкове поступка. Обрачунавали су већи број роцишта, поднесака, таксе на наводно поднете жалбе, представке Уставном суду, а да претходно клијенти нису консултовани. Пример војног пензионера са Новог Београда који је за извршење судског поступка, на име тих трошкова и награде адвоката од 10% платио 201.000,00 динара од 440.000,00 динара које је признао Фонд ПИО. Мањи број адвоката је својим клијентима претио тужбама, ако пре вансудског поравнања не измире своје новчане обавезе, укључујући и договорене награде. Један адвокат је групи пензионера усло-

вљавао да им неће доставити копије првостепених пресуда, док не измире обавезе од по 100.000,00 динара на име његових трошкова и сл.

- Многи корисници војне пензије који су извршили наплату део закинуте пензије судским пресудама, износе притужбе да један део адвоката приликом наплате трошкова поступка не издају видљиво спецификацију и документован обрачун трошкова како је то судским одлукама пресуђено. У овим случајевима од стране клијената изражавају се оправдане сумње у стварни износ наплаћених трошкова.

Међутим има веома позитивних примера поступања адвоката где се у први план истиче њихова професионалност и спремност да већ доста оштећених корисника војних пензија стручно и професионално помогне. Постојећи кодекс своје професије од клијената нису захтевали потписивање додатне уговоре о висини награде нити су наплаћивали или условљавали висином процената. Такав однос према својим клијентима је нарочито био видљив код адвоката са југа Србије и у граду Нишу.

Удружење војних пензионера Србије настојало је да на све ове притужбе и жалбе од стране дела адвоката, делује разумно и рационално. Своје чланове је упућивало да са својим изабраним адвокатима граде односе међусобног поверења и уважавања. На нивоу града Београда организован је и разговор корисника војне пензије са једним адвокатом ради пружања стручне помоћи и начину поступања у започетим судским поступцима и услова пружања понуђених решења за вансудско поравнање са Фондом ПИО.

Удружење војних пензионера Србије не спори право адвоката за правовремену и на закону засновано право на надокнаду својих трошкова у поступцима заступања корисника војне пензије пред надлежним судовима, укључујући и уговорене тзв. награде по успешном окончању сваког поступка.

Колика је адвокатска награда

Удружење је слободно да постави питање Комори којим је правним актом или кодексом се регулише право којим је лимитиран проценат износа награде. Неке канцеларије уз пуномоћје од својих клијената траже и потписивање уговора о наградама адвоката које су за извршене услуге мимо судских одлука о висини трошкова поступка. У овом смислу Удружење војних пензионера Србије поставља питање дали је правилно или пракса да адвокати при наплати својих трошкова војним пензионерима не издају уредну спецификацију трошкова нити одговарајућих рачуна из којих би клијент могао да види на који стварни

Одговор на непримерене нападе „синдикалаца“

УВПС НИЈЕ НИЧИЈИ КОЛЕКТИВНИ ЧЛАН

износ адвокати надокнађују новчани износ за учињене услуге. У највећем броју случајева приликом реализације решења о извршењу и наплате штете адвокати и предлогу извршења за досуђени новчани износ штете усмеравају, укључујући и трошкове поступка, на личне рачуне својих клијената. На овај начин се ствара оправдани однос неспоразума па и простор оправдане сумње и оптужби да се крши кодекс адвокатске професије а у неким случајевима сам закон.

Удружење војних пензионера Србије остаје отворено за сарадњу са Адвокатском комором по свим питањима и нејасноћама на релацији корисника војних пензија и адвоката. Удружење сматра да би улога Коморе у овом смислу била незамењива и веома корисна. С тим у вези Удружење корисницима војне пензије препоручило је да се са конкретним примедбама на рад својих изабраних адвоката са документованим чињеницама могу обратити Адвокатској комори, у намери да се ничим не доведе у питање морални лик адвоката и сачува кодекс професије.

У очекивању одговора на постављена питања, Удружење изражава своју захвалност.

Захтев Управном одбору Фонда за СОВО у вези са неисплаћеним дугом

ИСПРАВИТИ НЕПРАВДУ

Председник УВПС Љубомир Драгањац, поводом доспелих а неизмирених војних пензија од 2004. до 2007. године, упутио је писмо Управном одбору Фонда за СОВО следеће садржине:

„Доспеле а неизмирене обавезе према корисницима војне пензије настале по основу делимичног усклађења пензија за период од 1.08.2004. године до 30.11.2007. године није наплатило више од десет хиљада КВР. Ради се о корисницима који због својих убеђења или необавештености дуг нису наплатили подношењем тужби како је то учинило око 35.000 корисника.

У последње време један број корисника то питање решава прибављањем потврда од Републичког фонда за ПИО о дугу на основу чега покрене судске спорове који се позитивно решавају јер Фонд за СОВО није улагао приговор на застарелост и није се одазивао на рочишта. Новчана средства за исплату овог дуга обезбеђује РФ ПИО.

На основу извршених консултација са стручним органима Републичког фонда за ПИО и Фондом за СОВО а у циљу коначног решења овог проблема предлагам:

1. Да Управни одбор Фонда за СОВО донесе Закључак о начину поступања руководства и стручних органа по поднетим тужбама којим ће се омогућити да и ови корисници остваре своје право.

2. Да се предложи Републичком фонду ПИО да свим корисницима који то право нису остварили изда потврде о неизмиреним обавезама за период од 1. 8.2004. до 30.11.2007. године.

3. Да Фонд за СОВО повуче све приговоре о застарелости које је упутило по поднетим тужбама.

Молимо Управни одбор да овај наш предлог хитно размисли и донесе своје решење којим би се исправила велика неправда према људима који своје право нису хтели да остварују судским путем већ су очекивали да ће институције државе то урадити како их прописи обавезују“.

Неки чланови минорног удружења које носи назив Синдикат војних пензионера Србије ових дана, обилазећи кориснике војних пензија на адресама пребивалишта или наступима у медијима, служе се новим обманама тврдећи да је Удружење војних пензионера Србије њихов колективни члан (деле и пропагандне материјале). Износећи неистините податке, они покушавају да прибаве легитимитет за оно што безуспешним покушајима чине на разбијању репрезентативног удружења војних пензионера Србије. При томе, како нас обавештавају чланови које су посетили, износе и друге неистините чињенице што представља грубе нападе на наше удружење без посебног повода и разлога.

УВПС овим демантује ноторне неистине које се упорно пласирају војнопензионерској популацији јер никада није приступило Синдикату војних пензионера Србије, нити има намере да то учини. Удружење није колективни члан ниједног другог удружења нити било које странке. Наиме, било би неприродно да удружење које броји више од 27.000 чланова и баштини тврдњу дугу 23 године, приступи организацији од неколико десетина чланова која још није утабала стазе сопствене активности, а већ би да се меша у односе које припадају великој заједници која окупља кориснике војне пензије.

Удружење војних пензионера Србије нема намеру да се бави организацијама, неформалним групама и поје-

диницима који делују против Удружења и његових чланова, нити се занима за организациону структуру, предмет деловања и активности других асоцијација која окупљају војне пензионере. Све своје организационе и интелектуалне потенцијале УВПС је оријентисало према решавању горњих проблема војнопензионерске популације.

Минорна удружења која окупљају само веома мањи број војних пензионера, уместо да се добрим делима, управо онима која враћају урушена права и поправљају рејтинг војних пензионера, представе војнопензионерској популацији придобијајући их за своје активности, покушавају да неистинама манипулишу својим колегама, што пре свега није моралан чин. Користећи се неистинама настоје да придобију наше чланове, што се коси са принципима слободе деловања и правде. УВПС ће о њиховом деструктивном деловању, ако се буде наставило, обавестити своје чланове и предузети одговарајуће легалне и легитимне поступке.

Нема одступања од статусних и програмских опредељења

БЕЗ СТРАНИЧАРЕЊА

Како се предизборна кампања у Републици Србији захуктава, тако проблеми пензионерске популације све више испливавају на позорницу друштвених збивања. Све активности су и удружења грађана која окупљају пензионере или у свом програму имају назначено деловање према тој категорији грађана. Нека удружења су у томе отишла и корак даље, па су ових дана приступили потписивању споразума са појединим политичким странкама, актерима актуелног политичког живота у Србији.

Један број чланова Удружења војних пензионера Србије поставио је питање да ли УВПС подржава неку од политичких опција које се износе у јавност, у оквиру предизборне кампање?

Удружење војних пензионера Србије, у складу са Статутом и досада-

шњом принципијелним деловањем, не везује се ни за једну политичку странку у Србији и неће ни са једном потписати било какав споразум. УВПС није привезак, нити ће бити, било које парламентарне или ванпарламентарне странке, нити део било које предизборне и постизборне коалиције. Спремно је на сарадњу са свим удружењима грађана и странкама, на равноправној основи, везаним за области које се односе на права војних пензионера, то јест на статутом заснованим принципима деловања УВПС.

У складу са досадашњим начином деловања у побољшању статусног положаја војних пензионера у друштву, Удружење подржава све институционалне, легалне и легитимне облике борбе за права војних пензионера

Поводом лишавање слободе генерала у пензији Милована Бојовића

ОДЛУЧНО У ОДБРАНИ ЉУДСКИХ ПРАВА

Клуб генерала и адмирала Србије и Удружење војних пензионера Србије са огорчењем су примили вест да је у петак, 8. априла, на Косову и Метохији лишен слободе генерал-пуковник у пензији Милован Бојовић. Како је објављено ухапшен је због наводне командне одговорности на Косову и Метохији пре и током НАТО агресије 1999. године. Генерал Бојовић, током 1998. и 1999. године, није службовао на територији Косова Метохије. Према томе, наводна командна одговорност не може да буде разлог за његово лишавање слободе. Сва његова кривица је: што је рођен у селу Перане на Косову и Метохији, што је по националности Србин и што на територији Косова и Метохије поседује приватну имовину. Добро им је дошло што је реч о генералу. Овим налогодавци хапшења шаљу јасну поруку свим Србима избеглицама са Косова и Метохије.

Не можемо, а да хапшење генерала Бојовића не повежемо са недавним хапшењем генерала Ђукића и капетана бојног брода Пантића у Црној Гори. Власт у Црној Гори одлучила је да генерала Ђукића испоручи Хрватској, а иста судбина, вероватно, очекује и капетана бојног брода Пантића. Њихово изручење тражила је и Република Србија, али се режим у Црној Гори на то оглушио. Оба су Срби и оба имају држављанство Републике Србије. Правосудни органи Републике Хрватске, супротно међународним правним нормама и међусобним споразумима, поштом шаљу оптужнице на кућне адресе грађана Србије. Није ли то синхронизована акција оправдања злочиначких сецесија и покушај наметања колективне кривице српском народу за ратне злочине и геноцид? Они који прогоне српски народ на својој територији оптужују Србију за непоштовање права националних мањина. Они који ни за један злочин против припадника српског народа на својој територији нису никог осудили, хтели би да забране Србији да суди ратним злочинцима. Свим ратним злочинцима мора да се суди!

За сада, први на њиховом удару су припадници ЈНА и Војске Југославије. Нажалост, у дугом периоду званични органи власти у Србији нису имали објективан однос према том питању, а нека средства информисања и невладине организације у Србији ишле су на руку таквом понашању на Косову и Метохији и у Хрватској.

Ми, пензионисани генерали и адмирал, обједињени у Клубу генерала и адмирала Србије и војни пензионери, обједињени у Удружењу војних пензионера Србије, желимо да упознамо јавност у Србији шта се стварно дешава и захтевамо да држава Србија енергично стане у заштиту свих својих грађана и угледа и части српског народа. С тим у вези:

1. Снажно подржавамо изјаву директора Канцеларије Владе Републике Србије за Косово и Метохију дату за јавност деветог априла и његов захтев да се генерал Бојовић моментално ослободи.

2. Тражимо да Влада Републике Србије и други државни органи одлучно стану у одбрану права сваког грађанина Србије, политички, правно и материјално.

3. Ради упознавања са истином о позадини наведених догађања, Клуб генерала и адмирала Србије и Удружење војних пензионера Србије, обратиће се официрским организацијама у свету са којима сарађују.

УДРУЖЕЊЕ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ
КЛУБ ГЕНЕРАЛА И АДМИРАЛА СРБИЈЕ

Генерал у пензији
Милован Бојовић

Обраћање министру правде поводом хапшења Милована Бојовића

СЛОБОДА ЗА ГЕНЕРАЛА

Поводом лишавања слободе генерала Милована Бојовића, председник УВПС Љубомир Драгањац упутио је захтев за хитно поступање и ослобађање ухапшеног генерала. О томе је председник Удружења у писаном облику обавестио и председника Републике Србије Томисава Николића и председника Владе Александра Вучића. Писмо доносимо у целости:

„Господине министре, Очекујући да ће Министрство правде, на чијем сте Ви челу, предузети све расположиве мере како би се неодложно пустио на слободу генерал-пуковник у пензији Милован Бојовић, који је 8. априла ухапшен на Косову и Метохији, где је рођен, подржавамо све напоре надлежних државних институција усмерених на успостављању механизма правде на територији Републике Србије, чији је Космет само један део. Сматрамо да квазидржава која себе назива „Република Косово“ не може да се на овакав начин поиграва са угледним и заслужним грађанима Србије, да крши основна људска права и да урушава углед државе која вековима опстаје на овим просторима.

Пензионисани припадници наше војске акт незаконитог хапшења генерала Бојовића доживљавају као још једно у низу понижења и шиканирања којима се излажу официри што су часно, професионално, достојанствено и на законит начин бранили своју земљу у ратовима из деведесетих година. То је атак на државу Србију, на српску нацију и официрски позив.

Како је објављено генерал Бојовић је ухапшен због наводне командне одговорности на Косову и Метохији пре и током агресије НАТО-а 1999. године. Сушта је истина да генерал Бојовић 1998. а ни 1999. године, није службовао на простору Косова Метохије. Наводна командна одговорност не може да буде разлог за његово лишавање слободе. До сада нико, па ни Албанци који живе на Косову и Метохији, није помињао било какву умешаност генерала Бојовића у злочине који су се, наводно, збили у јужној српској покрајини крајем деведесетих година. Очигледно је реч о инсинуацијама и покушају да се држави Србији у веома осетљивом политичком тренутку уруши кредибилитет.

Молимо Вас, господине министре, захтевамо одлучно и с пуним правом, да Министарство правде предузме одлучне кораке за тренутно пуштање на слободу генерала Бојовића, коме је здравље веома нарушено“.

Злоупотреба симбола и назива Удружења војних пензионера Србије

ЗАХТЕВА СЕ ОДГОВОРНОСТ

Упредизборном пропагандном материјалу који је дељен грађанима општине Раковица, Социјалистичка партија Србије грубо је злоупотребила назив и знак (лого)

Удружења војних пензионера Србије. Наиме, на простору где су графички представљене институције и удружења грађана који су подржали коалицију СПС – ЈС, одштампан је знак и назив Удружења војних пензионера Србије.

Удружење војних пензионера Србије овим путем демантује информацију садржану у пропагандном материјалу, јер није подржало ни једну политичку странку на овогодишњим изборима, уосталом како је и раније то чинило. УВПС до сада у вези са изборима није контактирано ни од једне политичке странке. Истовремено Удружење својим члановима није препоручило било коју странку за коју ће да гласају, већ о томе, у складу са личним опредељењем одлучује сваки појединац.

Удружење ће предузети све законом прописане мере да фалсификатори одговарају за грубо кршење права на употребу назива и знака УВПС.

Удружење чврсто стоји на опредељењу да је невладина, недобитна, интересна, социјално-хуманитарна и патриотска организација, основана ради остваривања и унапређења статусних права и интереса корисника војних пензија.

Како је заустављена акција
службе безбедности ЈНА

ПАРАГРАФИ ЗАКОЧИЛИ СПЕЦИЈАЛЦЕ

У Сплиту и Вуковару откривено је постојање специјалних терористичких група за „тихе ликвидације” појединих старешина ЈНА и лица која се нису солидарисала са политиком ХДЗ. Оваквим групама руководе Бранимир Главаш у Осјеку, Томислав Мерчеп у Вуковару, Жељко Склепић на подручју Сиска и Горан Павлов у Сплиту.

ПИШЕ:

Александар
ВАСИЉЕВИЋ
Генерал-
потпуковник у
пензији

Боравећи у Управи неколико дана уверио сам се да су органи безбедности на терену и контраобавештајне групе у војним областима прикупили бројна сазнања о формирању и илегалном наоружавању паравојних састава ХДЗ на читавом простору Хрватске. По истом шаблону свуда су у то укључени месни секретеријати за НО и органи МУП, а у проверу подобности и месни клер. Бројни су оперативни извештаји о подели оружја по сеоским насељима и игралиштима на којима се врше постројавања и формирање јединица, или се оружје односи директно у куће појединим члановима ХДЗ. И увек се ради о новом, још увек конзервираним „калашњикову” са комплетним прибором за одржавање и 150 бојних метака. Органи безбедности 1. и 5. војне области и Војнопоморске области, преко својих поузданих извора, дошли су до три калашњикова из мађарског контингента и до конкретних имена за још скоро 600 лица која поседују исто оружје. У Сплиту и Вуковару откривено је постојање специјалних терористичких група за „тихе ликвидације” појединих старешина ЈНА и лица која се нису солидарисала са политиком ХДЗ. Оваквим групама руководе Бранимир Главаш у Осјеку, Томислав Мерчеп у Вуковару, Жељко Склепић на подручју Сиска и Горан Павлов у Сплиту.

Како је и обећао, Ђуро Дечак је предао капетану Јагару позамашни списак наоружаних хадезеоваца на подручју Вировитице, углавном оних на разним командирским и руководећим дужностима, како би их наш капетан „проверио” нема ли међу њима уграђених косоваца. Нема сумње, наоружане групе са сличним задацима постоје и у околини Вировитице, у Грубишином Пољу, Ђурђевцу и Подравској Слатини, а за њихово постојање и задатке знају и саборски заступници ХДЗ Грањас и Симара. Но, списак диверзантског вода нам је баш драгоцен, јер тај вод је требало да извршава егзекуторске и друге терористичке акције. При томе уочавано да је оружје дељено и лицима која су била на ратном распореду у ЈНА а неким је саопштаван нови ратни распоред ван ЈНА а до то није чињено кроз прописану процедуру, односно давање сагласности за то и обавештавање јединице ЈНА о насталој промени.

Први подаци посредовани јавности

Обим и квалитет прикупљене документације о паравојном организовању и илегалном наоружавању ХДЗ нису остављали дилему да што пре треба организациони приступити пресецању ове делатности. Због тога се у Управи безбедности приступило изради конкретне плана како то реализовати, али и у Генералштабу јер је план био комплексан и предвиђао је низ активности на подизању борбене готовости ЈНА ради спречавања могућих изненађења у случају ескалације при његовој реализацији.

Планске активности органа безбедности на терену практично су започете 18. новембра селективним обављањем информативних разговора и узимањем првих изјава од 39 поузданих извора органа безбедности. Управа безбедности је формирала оперативну-истражне тимове у Загребу, Сплиту и Винковцима, у којима је ангажовано 72 припадника безбедности и 35 старешина Војне полиције.

У најкраћем, у основи плана је било да се у првој, припремној фази, тајно оператив-

на документација претвори у кривичну, да се то учини и кроз одређивање тродневних притвора из надлежности органа безбедности, а да се 7. децембра главни актери, уз кривичне пријаве, предају у надлежност војним правосудним органима. Тек тада би ССНО о предузетим мерама обавестио Председништво СФРЈ и јавност.

Како је и било планирано, Генерал Кадиевић је већ дао интервју новинару Мирославу Лазанском, који је објављен 2. децембра у загребачком недељнику „Данас,” чиме је обелодањено шта је откривено око илегалног наоружавања и паравојног организовања у Хрватској, али и у другим деловима земље. Планом је предвиђено да се одмах сутрадан, 3. децембра увече, приступи првим тајним хапшењима неких од главних актера а затим и осталих за које буде обезбеђена валидна кривична документација.

Догађало се нешто ванредно

Интервју генерала Кадиевића је у нашој и светској јавности примљен са великом пажњом. Међутим, у дипломатским круговима САД оцењено је да је излагање Кадиевића добар потез, али сматрају да би евентуално уплитање армије у ток догађаја у Југославији било напад на започете демократске процесе у земљи. Сумње у стварне намере ЈНА пласиране су америчким дипломатским представницима у Загребу преко њихових људи у Туђмановом кабинету, који су тврдили да имају поуздане податке да војска „нешто спрема како би зауставила започете демократске процесе у Хрватској”. Сличне интонације пласиране су западним представницима и од руководства у Словенији.

Како је и било планирано, у раним поподневним часовима 3. децембра противтерористички вод из Гардијске бригаде кренуо је из Загреба према Вировитици, ради тајног хапшења Ђуре Дечака и Антуна Хаби-

јанца. Мерама тајности поклоњена је посебна пажња као и легендирању њиховог нестанка након тродневног притварања у војно истражном затвору у Загребу. Лишавање слободе подофицира Фрање Ковача и Владе Саборовића није било уопште проблематично, јер су правремено припремљене и активирале адекватне легенде за њихово изненадно одсуствовање из јединице и у породицама, тако да ни њихов боравак у тродневном притвору не би алармирао главне актере који ће после тога бити ухапшени.

Међутим, изненада, док сам био на домаку Кућине, радио везом сам обавештен да се морам одмах вратити у Загреб јер ме на војном аеродрому већ чека авион којим морам одмах кренути у Београд на састанак у ССНО. Наредио сам поручнику Џјаји да са својим људством продужи по ранијем плану али, слутећи да се нешто ванредно дешава, да се време за почетак акције одлаже до мог поновног јављања.

Прекид акције и упућивање у Книн

Када сам стигао, у кабинету генерала Кадиевића састанак Штаба већ је био у току. Упитан сам каква је ситуација на терену и уобичајено одговорио да све тече по плану. Генерал Кадиевић је изнео да смо се састали да још једном претресемо и размотримо укупну ситуацију, напомињући да се посебно мора размотрити какве податке имамо и о наоружавању Срба у Крајини који већ држе неке барикаде на путевима, па се може поставити питање шта је учињено да се и ти састави једновремено разоружају. Од генерала Неговановића је затражено да о томе реферише што је он и учинио у главним цртама.

Онда сам се и ја јавио са жељом да то и конкретизујем и детаљисањем јер смо и тај проблем оперативном пратили, а нашим планом на стварању претходне документације и реализовали. Изнео сам већ познате податке о ранијој крађи једне количине војног наоружања из вагона на железничкој станици у Книну и предузимању мера кривичног прогона према 16 откривених починиоца; да је Мартић, након проглашавања ратног стања у Книну, поделио наоружање станице милиције и неким људима који до тада нису били у њеном саставу; да је преко ловачке организације купљено и већ препродато око 1.600 ловачких карабина и 400 пиштоља итд. Међутим, када сам навео да док пре-

Деведесете ће се памтити по ватреним сецесионистичким наступима Фрање Туђмана

плашени сељаци у околини Книна купују оружје не питајући за цену, у Хрватској се бесплатно деле калашњикови са по 150 метака и са претњом пописују имена оних који нису хтели да приме оружје, генерал Кадијевић ме је љутито прекинуо да нема потребе да присутнима држим политичку наставу. А онда је смиреним гласом наставио:

- Сви добро знамо шта се дешава у Хрватској и ко се, како и због чега тамо организује и наоружава. Сви морају бити разоружани и сви паравојни састави распуштени, па и код Срба у Крајини. Због тога, за сада прекините започету акцију органа безбедности и изволите сутра одмах у Книн. Имате седам дана да створите ваљану документацију да се кривичне мере могу предузети против најодговорнијих и у Книну, ако на то будемо принуђени.

Ништа без одлуке Председништва СФРЈ

Дакле, није помогло објашњење да смо почетну документацију већ створили. Из Кабинета сам ступио у везу са руководећим тимом у Загребу и пренео наређење да се до даљег реализација акције обуставља и да се поручник Зјао са својим људима врати у Загреб. О одлуци генерала Кадијевића обавештени су и тимови органа безбедности у Сплиту и Винковцима да се акција до даљег одлаже.

Сутрадан сам већ био у Книну, где су ме органи безбедности исцрпно упознали са обимном документацијом коју су створили и око наоружавања и организовања Срба у Книну и околини. Иначе, по нашем Плану је

било предвиђено лишавање слободе и Милана Бабића и Милана Мартића, ако би се оглушили о Наредбу Председништва СФРЈ о враћању наоружања и распуштању нелегалних састава, која је требало да уследи након предавања главних актера паравојног организовања ХДЗ војним правосудним органима.

Начелник безбедности Книнског корпуса пуковник Здравко Толмич предложио ми је да позове Милана Мартића и да га лично упозоримо да не опструше мере које ће уследити након објављивања Наредбе Председништва. Убрзо је Мартић стигао и прихватио враћање оружја, распуштање месних стража и уклањање барикада, па и наш предлог да то све учини и обавештавањем јавности преко медија.

Истог дана сам се вратио у Београд и укључио у вечерњи састанак Главног штаба који је био у току. Када сам упознао Штаб о резултатима боравка у Книну и потпуну сигурност да органи безбедности имају валидну документацију о илегалном наоружавању и паравојном организовању и Хрвата и Срба и да сам уверен да Мартић неће опструсати мере које следе, генерал Кадијевић је то кратко прокоментарисао са „преваријете“. А онда је саопштио да су у међувремену на Штабу одлучили да се никакве даље мере не предузимају мимо знања и верификације Председништва СФРЈ које ће донети Наредбу о разоружању и распуштању свих паравојних формација у земљи. Због тога, Управа безбедности треба одмах да приступи изради концизне и јасне информације за чланове Председништва СФРЈ о томе шта је до сада откривено и документовано, како би на бази тога могли да донесу и адекватну одлуку. Имајући у виду потребу предузимања мера заштите наших кључних извора који су били ангажовани у акцији, одлучено је да се информација не доставља члановима Председништва раније, него непосредно када почне седница. Редовна седница Председништва одржаће се 12. децембра 1990. године, као и увек – сваке прве среде у месецу.

Наоружавали се и Словенци и Албанци

У Управу смо се генерал Неговановић и ја вратили незадовољни и утучени, јер све што су до сада урадили органи безбедности ићи ће на политичку одлуку и верификацију у Председништво СФРЈ, у којем су већ постојале разне струје и неслога око најважнијих питања за судбину земље. Но, генерал Каијевић је донео одлуку како поступити и расправа по овом питању се није могла више водити. Правдање за овај изненадни за-

окрет у односу на већ верификовани План је било да је законитост и легализам у раду ССНО био адут јачи од свих наших професионалних интереса. Чињеница је да је генерал Кадијевић и раније наглашавао потребу да ЈНА увек мора поштовати Устав и законе земље, па и онда када то други очигледно не чине. Но, ми смо имали утисак да изненадну промену раније одлуке генерал Кадијевић није донео сам и без претходног консултовања са неким од најодговорнијих у Председништву СФРЈ.

Већ сутрадан Управа безбедности је Кабинету ССНО доставила тржену информацију. У њој су концизно и аргументовано изнети најбитнији подаци о илегалном увозу оружја у Хрватску и паравојном организовању линијом ХДЗ, учешћу у овим активностима више министара из Владе Хрватске и складиштењу оружја у објектима републичког Министарства одбране, разради плана за нападе на војне објекте и припаднике ЈНА и чланове њихових породица, сачињавању спискова старешина које треба одмах ликвидирати да би се онемогућило узбуњивање јединица итд.

Затим су наведени подаци о илегалном наоружавању и паравојном организовању на подручју Книнске крајине, где је створено стање да локални органи функционишу независно од републичких органа у Хрватској; да се и у Словенији врши илегални увоз оружја из иностранства, уз набавку веће количине противоклопних и противавионских средстава, уз све чешће претње да ће та средства бити употребљена против ЈНА; да се располаже подацима да се разним каналима врши илегална набавка веће количине пешадијског наоружања и на Косову, уз помоћ разних криминалних кругова у земљи и иностранству.

Наредба о распуштању паравојних јединица

У Кабинету ССНО израђена је Информација за Председништво СФРЈ у којој су изнети сви напред наведени подаци, али је онда додата завршна констатација „да све анализе и процене показују да би кривични поступак и обавезно јавно суђење открили јавности такве поразвајуће чињенице које би у другим деловима земље изазвале реакције које се не би могле контролисати. Зато ССНО сматра да је за укупне политичке прилике у земљи повољније да Председништво СФРЈ, користећи своја уставна овлашћења, укључујући и право аболуције, то разреши доношењем Наредбе о распуштању свих наоружаних састава и њиховом разоружавању, уз одговарајућа овлашћења ЈНА. У случају неизвршења или изигравања ове Наредбе, органи кривичног гоњења поступиће по закону.“

Овим, потпуно новим ставом практично је анулирана основа нашег Плана за реализацију акције „Штит“ којег је само неколико дана раније верификовао генерал Кадијевић на Штабу за руковођење акцијом. Али, зашто је онда било потребно да излази у јавност са интервјуом о откривеном илегалном наоружавању и паравојном организовању, пре него је то питање разматрано на седници Председништва СФРЈ. Овакав изненадни преокрет ситуације ваљало је објашњавати и нашим органима безбедности који су тако жељно очекивали планирану реализацију акције. Оперативни тимови су дезактивирани и старешине су враћене у матичне гарнизоне до даљег.

Калашњиков је у Хрватској дељен поверљивим члановима ХДЗ

Шта се збивало дан пре 5. октобра

ДВЕ РАЗЛИЧИТЕ ПРОЦЕНЕ

Војни врх је председнику Милошевићу изнео процену да ће се у Београду створити критична маса која ће створити велике невоље, а експерти ДБ и МУП изнели су гаранције да се то неће догодити

ПИШУ:

генерал-пуковник у пензији

Миодраг СИМИЋ

и генерал-потпуковник у пензији

Стаменко НИКОЛИЋ

јање пословних људи, јавни позив припадницима Војске Југославије и Министарства унутрашњих послова да им се придруже, злоупотреба омладине, забрана просторија за бирачка места и др;

3. Захваћеност целе територије оваквим активностима ДОС-а;

4. Слободно, неометано организовано наступање лидера ДОС-а у свим градовима;

5. Руковођење активностима лидера ДОС-а из једног центра;

6. Пасиван однос појединих припадника МУП-а, па чак и помагање снагама ДОС-а;

7. Непостојање или недовољно ефикасно руковођење органа власти на спречавању активности ДОС-а (кризни штабови);

8. Омасовљавање њихових присталица из дана у дан, које још не иде прогресијом али све води ка томе (ДОС у офанзиви, власт у дефанзиви, рекао бих у напреду). За протекла четири дана на улицама у Србији било је око 350.000 људи и то: 30. септембра - 60.000; 1. октобра - 80.000; 2. октобра - 90.000; и 3. октобра - 120.000 људи.

Процењујем да се ситуација још увек може контролисати, то су притисци ради заплашивања власти и њихове предаје. Да би се ситуација држала под контролом морају се предузети хитне мере. Ово тим пре ако се има у виду умешаност спољног фактора (САД) а исказује их ДОС кроз претње да ће 5. октобра бити велике демонстрације и ићи ће се на бити или не бити, боље речено на све или ништа. У том циљу предлагам следеће мере:

Оштра, али реална

процена Генералштаба ВЈ

1. У Влади формирати кризни штаб у сталном заседању за руковођење активностима, министри да буду на својим радним местима;

2. Снаге МУП-а морају енергичније дејствовати на успостави реда и мира: одношење моторних возила са улица и привођење власника, обезбеђење несметаног саобраћаја на свим комуникацијама, праћење и хапшење лидера ДОС-а, који позивају на грађанску непослушност, рушење земље и позивају припаднике ВЈ и МУП-а да им се придруже;

Завођење ванредних мера у радним организацијама од виталног значаја за земљу;

4. Министарство просвете да спречи излазак ученика на улице, по цену хапшења директора и професора (јер је то злоупотре-

ба ученика и деце у политичке сврхе);

5. Смена најодговорнијих људи у радним организацијама од интереса за земљу у Министарству унутрашњих послова и Државној безбедности, који су стали на страну ДОС-а;

6. Гласачка места за други круг обезбедити снагама МУП-а, а по потреби и припадницима Војске Југославије;

7. У складу са законом, ангажовањем припадника МУП-а спречити критичну масу демонстраната на улицама Београда 5. октобра;

8. Извршити планско ометање мобилне телефоније припадника ДОС-а;

9. Челнике ДОС ставити под непрекидни надзор, а у случају да дође до нежељене ситуације, приступити њиховом хапшењу, односно онемогућити им да се склоне у амбасаде страних земаља;

10. Забранити одморе старешинама и војницима;

11. Старешинама из војних школа попуни-ти формацијска места у јединицама;

12. Приступити хитној диференцијацији у Војсци Југославије по безбедности и опредељености за и против поретка, односно за и против рушилачких демонстрација;

13. По сваку цену спречити злоупотребу наоружања и јединица од стране симпатизера или припадника снага ДОС-а.

Овако оштра процена са катастрофичним исходом, последица је мог гнева и разочарења како у најодговорније појединце у Војсци Југославије, тако и у основне системе државе, који су најодговорнији за спречавање рушења Уставног система силом, с једне и мог личног искуства са Косова и Метохије 1981. и 1988/1999. са друге стране.

Павковић у свему био сагласан

Искуство је указивало да ће доћи до измицања ситуације контроли, а тада политичари олако посежу за употребом Војске, да би исправили своје грешке. Када до тога дође, ту је крви до колена, а и најгоре у шта се једна војска може наћи.

То је грађански рат, кога је спољни фактор припремио, у њега се активно укључује и анализује своје циљеве преко крви заведеног народа и плаћеника.

Имајући све то у виду и чињеницу да сам као помоћник начелника Генералштаба за оперативну штабне послове, најодговорнији за планирање и предлагање употребе Војске Југославије, предосећао сам тежак су-трашњи дан и изражавао отворене сумње у поједине старешине МУП-а и њихову способност.

Ова сумња темељи се на њиховом понашању 1998. и 1999. на Косову и Метохији. Председник СРЈ тада је донео наредбу о претпочињавању јединица МУП-а Команди Приштинског корпуса. Међутим, из извешта-

Од председничких избора (24. 9. 2000.) до 4. 10. 2000. интензивно смо пратили безбедносно-политичку ситуацију у Војсци Југославије и земљи, са аспекта могућег угрожавања и на Колегијуму начелника Генералштаба размењивали мишљења. На основу тога предлагали смо начелнику Генералштаба предузимање мера из своје надлежности и за државне органе, наравно преко председника СРЈ. То праћење имало је за циљ благовремено предузимање адекватних мера.

Општи закључак о ситуацији тога периода био је:

1. Демократска опозиција Србије (ДОС) постепено остварује своје претње, постаје све офанзивнија и безобзирнија у наступима, убеђена је у своју победу, не жели други круг избора и до 5. октобра ће свим средствима грађанске непослушности, па и више од тога, бранити своју „победу“.

2. Власт на свим нивоима као да се налази у ногдауну и не предузима адекватне мере, како би онемогућила или неутралисала убитачну офанзиву снага ДОС-а. Можда су опијени „победом“ постали слепи не виде да им предстоји катастрофа.

Тако лоше стање у земљи, офанзивност и упорност снага ДОС-а уз отворене претње, индолентно и неадекватно понашање државних органа на предстојећу опасност, изазвали су (код аутора, генерала Симића) кулминацију забринутости (не за опстанак режима), због могућег избијања грађанског рата у Србији, уз учешће спољњег фактора.

Имао сам утисак да наше реалне процене са Колегијума НГШ нису доступне председнику Милошевићу. Све то, а и поучен личним искуствима из досадашње војничке каријере, а знајући да је све ово дело ЦИА Сједињених Америчких Држава, јер поред утрешка огромних средстава, па ни ратом, нису оствариле своје циљеве (потпуна окупација земље), а осећајући одговорност као први оперативац Војске Југославије, решио сам да своје процене о могућем развоју догађаја 5. октобра изложим председнику СРЈ. За то су постојала само два начина, да преко начелника Генералштаба захтевам хитни лични пријем, или да начелник Генералштаба и Колегијум прихвате моју процену, која би се сматрала проценом Генералштаба Војске Југославије.

Доласком на радно место 4. октобра, приступио сам таксативном саставу процене, како би је по доласку начелника Генералштаба (око 9 часова) лакше саопштио.

Потреба за предузимањем хитних мера

Та процена је следећег садржаја: „Постизборна ситуација у земљи је изузетно сложена, са тенденцијом даљег убрзаног условавања, па и измицању контроли. Снаге ДОС врше општи терор над народом и прете да ће да спрече излазак грађана на бирачка места у другом кругу избора.

Основне карактеристике сложене ситуације су:

1. Офанзиван и организован наступ лидера ДОС-а;

2. У акцијама су дејствовали широку лепезу мера: јака пропаганда, притисак и претње неистомисљеницима, штрајкови у организацијама и установама од виталног интереса са земљу, освајање локалних медија, обећања приватницима надокнаду штете ако штрајкују, прекид саобраћаја на комуникацијама, блокада појединих села, придоби-

ја команданта Приштинског корпуса се види да су они то наређење одбили. Не желећи да сутра дође до грађанског рата на улицама Београда па и шире, одлучио сам се да по сваку цену ово моје размишљање предочим лично председнику СРЈ.

Лично сам имао осећај да до председника не долазе праве информације већ лажне, као што је било и 1998. на Косову и Метохији, када сам проглашен кривим и смењен са дужности начелника Штаба Треће армије.

Око 08.30. ч. Позвао сам генерала Стаменка Николића, помоћника начелника Генералштаба за попу, мобилизацију, системску и статусна питања, и саопштио му своју намеру и процену. У свему ме је подржао, тврдећи да је то и његово мишљење и да се са тим мора упознати начелник Генералштаба чим буде стигао.

При крају разговора улази у мој кабинет генерал Светозар Марјановић, у то време заменик начелника Генералштаба ВЈ.

Упознао сам га о чему се воде разговори. Када је чуо, затражио је да му се изложи процена, што сам и учинио. Када је саслушао рече да се потпуно слаже, додавши да је, по њему, ситуација у земљи још гора. Замолио ме да му дам бележницу, како би то прекуцао да би начелник Генералштаба то лакше пратио. Након пар минута стиге начелник Генералштаба и по устаљеној пракси одмах позива оперативца да га упозна шта има ново. Узео сам бележницу од Марјановића и заједно одлазимо код начелника Генералштаба. Око 09.30 ч. нас тројица смо код начелника Генералштаба. После уобичајеног поздрављања, начелник Генералштаба генерал-пуковник Небојша Павковић нас упита: „Момци шта има ново.“

Као оперативац први узимам реч и отпочех: Господине генерале, мене ова ситуација у земљи много брине, страх ме је од сутрашњег дана и ценим да може доћи до најгорег. Због тога сам урадио једну процену, која је доста оштра и песимистичка и одлучио, са Вама или без Вас, да је саопштим председнику Милошевићу. Саопштио сам је генералима Марјановићу и Николићу. Они се у потпуности слажу, а ту су, па могу то и Вама рећи.

Милошевић готово да није поверовао

„Хајде да чујем ту процену,“ рече начелник Генералштаба. Изложим му ја процену и пошто је мирно саслушао, рече: „Симке није ли то преоштро“. Рекох му да би волео да сам потпуно погрешио, али је нажалост стварна ситуација таква и да то председник мора да чује. У дискусију се укључују гене-

рали Марјановић и Николић, у потпуности су подржали процену, говорећи да је ситуација у земљи још сложенија него што сам је ја изложио кроз процену. Истовремено су предложили начелнику Генералштаба и да он стане иза ове процене и да код председника не идем ја сам већ начелник Генералштаба са ужим колегијумом.

Генерал Павковић је прихватио предлоге, одмах назвао председника и молио хитан пријем. Председник, очито мало затечен, упита начелника Генералштаба: „Па зар је то толико хитно“, и када је начелник Генералштаба то потврдио, председник рече: „Добро дођите у 11,15 ч.“

По завршеном разговору начелник Генералштаба рече да идемо да се још мало припремимо, саопштио је ко ће да иде и да крећемо у 11.00 ч. Рече да ће он да да само уводну реч, а да генерал Симић изложи процену.

Ужи део Колегијума начелника Генералштаба (генерали: Павковић, Марјановић, Симић, Николић и Крга) стигао је у заказано време у Кабинет председника у Белом двору.

На самом улазу у Бели двор сачекао нас је шеф Кабинета председника и увео у просторију у којој је одржан састанак. Ушао је председник у тачно заказано време и након уласка у салу и уобичајеног поздрава, обратио се начелнику Генералштаба и дозволио да започне са изношењем процене. Начелник Генералштаба је изнео мере које смо предузели у Војсци Југославије, како би смо спречили могућа изненађења, како према припадницима и објектима Војске, тако и од могућих појединачних испада припадника војске према демонстрантима, да непрекидно пратимо ситуацију, да смо у вези са суштрашњим догађајима урадили процену могућег развоја догађаја са предлогом мера и да она није резултат наших жеља већ објективна анализа чињеница, а детаље ће изложити генерал Симић.

Након пар минута, уобичајене треме и узбуђења, генерал Симић започео је да излаже процену. За време излагања председник је мирно слушао, без иједне упадице или питања. Крај излагања завршио је реченицом: „Господине председниче, ако се ове и друге мере, које државни органи процене потребним, хитно не предузму, сутра ћете Ви и ми сви са Вама бити издати.“ Он остаје и даље смирен, крв навире у лице, одаје и одређен степен љутње, односно неверице у оно што је чуо.

Председников састанак са врхом ДБ и МУМ-а

После пар тренутака ћутања, скида поглед са лица генерала Симића, окреће се према начелнику Генералштаба и изузетно смиреним тоном му се обраћа: „Небојша је л' ово могуће“. Схватили смо да нам уопште није поверовао, и да су до тада до њега долазиле неке друге, много повољније информације о сутрашњем догађају. Ово вероватно од стране ДБ и МУП-а, којима је безгранично веровао, а можда и из одређених кругова Војске.

Начелник Генералштаба смирено одговори: „Господине председниче, тако ми процењујемо да се ситуација сутра у најгорем случају може развијати. Наравно, то нису наше жеље и зато смо предложили мере којима бисмо такав развој догађаја предупредили.“ Овим је елиминисана наша сумња да је можда добијао информације из неких других

незваничних кругова из Војске, а и дошли смо до уверења да су то биле процене Државне безбедности и Министарства унутрашњих послова.“

То ће се потврдити и из каснијег вербалног дуела генерала Симића са министром полиције Влајком Стојиљковићем. Стекао се утисак да председник жели што хитније да се чује са представницима ДБ и МУП-а.

То се и догодило. Председник је позвао да што пре на састанак дођу Раде Марковић, начелник ДБ, Влајко Стојиљковић, министар полиције и други. Када је ово чуо начелник Генералштаба, имајући у виду затегнуте односе Војске Југославије и МУП-а, обрати се председнику: „Господине председниче да ми идемо. Ви знате да они (ДБ и МУП) са подзорењем гледају на нас и да наши односи нису баш добри. Сада ће нас оптужити да се мешамо у њихову надлежност и да смо дошли код Вас да их оговарам.“

„Ништа ви не брините, ја сам вас позвао, а реферишете мени из надлежности Војске а не њима“ одговори председник.

Прошло је пар минута. У салу су ушли Раде и Влајко, као да су ту негде били. Председник их поздравио и рече: „Позвао сам најужи део војног врха да ми реферишу о предузетим мерама у вези са сутрашњим даном, па бих желео и Вас да чујем.“

Док Раде устаје и са неким комуницира мобилним телефоном, Влајко отпоче: „Господине председниче, предузели смо комплексне мере у вези са сутрашњим догађајем. Сви припадници МУП-а су у приправности.“

Гаранција министра Стојиљковића

„Влајко, прекида га председник, немој ми нашироко причати. Реци конкретно“.

„Па урадио сам“, почео је љутито и наставио: „Све станице полиције су у приправности, имамо три прстена одбране Београда“.... Опет га прекида председник речима: „Опет шириш причу. Дај конкретно“. Та опаска узбуди Влајку, да он љутито одговори председнику: „Па зар Ви господине председниче сумњате у нас. „Ма не, Влајко, хоћу конкретно, а не нашироко.“

Наставља Влајко: „Један прстен је на излазу из насеља, како би спречили покрет демонстраната ка Београду“. У томе ће председник по трећи пут прекинути Влајку, речима: „Влајко, не интересују ме твоји прстенови и остало, већ реци хоћеш ли предузетим мерама спречити да сутра у Београду буде 100.000 и више демонстраната (то је критична маса која се тешко може контролисати). Хоћу одговор Влајко“.

Председник Влајку упућује директно питање: „Можеш ли ти мени гарантовати да сутра у Београду неће бити 100.000 људи и више, да ће то твоје снаге обезбедити, или ти је потребна помоћ и специјалних јединица Војске, за шта је војни врх спреман да ти пружи. Влајко: „Господине председниче, ја Вам гарантујем да критичне масе демонстраната сутра у Београду неће бити и није нам потребна никаква помоћ Војске.“

Завлада мали тајац у сали. Председник погледа у начелника Генералштаба затим и у нас, као да нам хоће нешто рећи, али то не чини. Међутим, прочитали смо из председничког погледа и става, питање: генерали где је сада овде Ваша процена? Председник нас упорно гледа, Павковић а и остали ћуте, а у генералу Симићу, кључа его.

КАКО ДО КЊИГЕ

Књига „Истина и заблуде о петом октобру 2000. године“, чије делове објављујемо у овом и наредним бројевима „Војног ветерана“ може се набавити путем телефона: 064 225 2013

Годишња Скупштина Градске организације УВП Ниш

ИМАЈУ ЧИМЕ ДА СЕ ПОХВАЛЕ

Циљеви и задаци се остварују кроз 12 месних организација и две придружене. Рад у месним организацијама је отежан због недостатка просторија за рад и састанке, тако да се за свако коришћење просторија у месним канцеларијама мора тражити одобрење градских органа.

У Нишу је 31. марта одржана седница годишње Скупштине, на којој је анализиран рад у протеклих дванаест месеци, а делегати су једногласно усвојили план активности за наредни једногодишњи период. Скупу су присуствовали председник УВПС Љубомир Драгањац и председник Комисије за сарадњу са другим организацијама Симеон Туманов. Седници је председавао Зоран Јашовић.

Извештај о активностима и постигнућима у последњих годину дана поднео је председник Градског одбора УВП Милутин Пантелић. Он је већ на почетку излагања рекао да је одређење ГРОД било да се што више учини за добробит војних пензионера.

Ако смо за 2014. годину могли да кажемо да је била једна од најлошијих за војне пензионере, јер су умањена стечена права, која по Уставу припадају (умањење месечних примања много је веће у односу на остале категорије запослених), за 2015. можемо рећи да је држава смогла снаге да војним пензионерима призна део права која им по закону припадају. Био је то резултат седмогодишње борбе коју војни пензионери воде, и после силних одлука и пресуда Уставног суда, који је од самог почетка доносио одлуке да војни пензионери имају право на усклађивање пензије, као и цивили. Међутим, држава се на то оглушавала, а основни и виши судови су се понашали као да Уставни суд не постоји.

Одлука да се војним пензионерима призна право на усклађивање пензије за 6,57 одсто, коју је донела Влада, и позвала војне пензионере да потпишу Уговор о вансудском поравњању, може се рећи да је некоректна из више разлога. Признато је право на вредност бода од 9,02, а не 9,40 динара; у вансудском поравњању признат је дуг, али без камата, уз увећање само за раст трошкова живота; у вансудском поравњању није признато право на судске таксе и остале судске трошкове, подвукао је Пантелић.

У извештају је наведено да неко ко је водио судски спор преко адвоката, морао је пола новчаног износа добијеног поравњањем да уступи адвокату. Поравњање је одговарало онима који уопште нису водили парнични поступак, донекле и онима, који су сами себе заступали, а никако није одговарало КВП који су своје право остваривали преко адвоката.

За постигнуте резултате, како је написао, велике заслуге припадају Главном одбору УВПС, који је куцао на сва „врата“ надлежних институција.

Организацијска питања

Градска организација остварује своје циљеве и задатке кроз 12 месних организација и две придружене. Рад у месним организацијама је отежан због недостатка просторија за рад и састанке, тако да се за свако коришћење просторија у месним канцела-

Делегати су позитивно оценили рад Удружења

ријама мора тражити одобрење градских органа. Има и субјективних разлога. Једна месна организација обезбеђивала је простор сваког првог понедељка у месецу, али је интересовање било слабо, па се од тога одостало.

Формирањем Актива жена, чине се покушаји да се постепено анимира већи број жена ради учешћа у раду организације.

Војни пензионери и даље воде „рат“ са државом и не зна се како ће се то завршити, јер решења која се доносе у, углавном су половична.

Апелациони суд у Нишу је вођење управног поступка третирао је као парнични поступак, тако да они који су га водили, нису могли да буду одбијени за било какву застарелост, али тај исти суд је сам себе демантовао.

Постоји сазнање, да ће РФ ПИО прихватити поравнање за 2008. и 2009. годину, али само када обе тужбе буду правоснажне, односно за период од 1. 1. 2008. до 31. 12. 2012. године и од 1. 1. 2013. до 31.10. 2015. године. Виши суд у Нишу, за последњу годину није донео ни једну пресуду у парничним поступцима, и то због тога што решава предмете других судова.

Уставни суд не решава жалбе војних пензионера, које су поднете пре две године, што је апсурд, јер се ради о лаким предметима, који могу лако и брзо да се реше. До сада интервенције и ургенције нису дале резултате.

У свим тим судским вратоломијама, наша организација је успешно деловала, радила и помагала члановима, рекао је Пантелић.

У прошлој години социјалну и хуманитарну помоћ добило је 17 војних пензионера из

Ниша, а три захтева су одбијена.

Олакшавајућа околност за војне пензионере у Нишу је постојање Војне болнице, тако да се највећи део здравствених проблема решава у тој здравственој установи. Сарадња УВП са Војном болницом на завидном је нивоу а остварује се преко Комисије за здравство, чији је председник бивши управник Војне болнице Ниш др Витомир Панчић.

Један од проблема је тај што је велики број врхунских лекара отишло у пензију. Недостаје потрошни материјал. УВПС ће се и даље борити за побољшање услова лечења војних осигураника.

Здравствено обезбеђење

Нису заборављени ни војни пензионери у Геронтолошким центрима. У неколико наврата посетили су их представници Удружења са председником Здравствене комисије на челу. Осим информисања, пружена им је и одговарајућа административно-стручна помоћ.

Када је реч о стамбеној ситуацији која је веома тешко, речено је да се неће поправити све док се у Нишу не изгради барем једна зграда. Приликом доделе станова форсирају се активни професионални припадници система одбране, па се с правом поставља питање зашто постоје бодови.

Посебна пажња посвећује се неговању слободарских традиција. Нишки војни пензионери учествовали су у обележавању значајних датума из националне историје. У обележавању агресије НАТО-а, главни организатор и носилац активности традиционално је градска организација УВПС. Веома је развијена сарадња са сродним организацијама попут СУБНОР-а, ОРВС, удружења потомака ослободилачких ратова, а посебно са Удружењем писаца „Чегар“ са Мирославом Бакрачем на челу.

Нишка организација УВП броји 2.656 чланова. Прошле године учланило се 49, а искланила три војна пензионера.

У информисању највеће занимање чланова побудило је ванредно усклађивање пензија. На једном од скупова присуствовало је више од 1 000 војних пензионера. Чланови ОпОд гостовали су на ТВ Белама и Нишкој телевизији, обавештавајући чланове и јавност о актуелностима везаним за решавање статусних права. Значајне информације објављиване су и у Народним новинама, а пре свега у Војном ветерану.

С обзиром на чињеницу да у просторије ГРОД УВП дневно уђе 40 до 50 корисника војне пензије, у зависности од временске ситуације, непосредно информисање је показало најбоље резултате.

На сајту УВП могу се пронаћи одговори на најважнија питања, који се тичу чланова.

Организована су три излета на привлачним дестинацијама, али одзив није био задовољавајући. Дружење је врста терапије коју препоручују медицински стручњаци, а посебно у овим стресним временима.

У оквиру Удружења делује и Шаховска секција, али су услови за активности шахиста оскудни.

Све у свему у претходној години, у границама датих могућности, реализован је годишњи план рада. Успешно су пружене све врсте помоћи члановима, највише из делокруга везаног за усклађивање пензија.

У наставку седнице Скупштине делегате је исцрпно информисао председник УВПС Љубомир Драгањац. Учесници у дискусији подржали су напоре Удружења да се врате урушена права.

3. Пешић

Годишњи скуп војних пензионера у Врању

СВИ ЗАДАЦИ ИСПУЊЕНИ

У Дому ВС у Врању 14. априла одржана је седница редовне годишње Скупштине којој су присуствовали градоначелник Зоран Антић, председник УВПС Љубомир Драгањац и Душан Стојковић, заменик председника општинске организације СУБНОР-а.

У извештају који је поднео председник ОпОд Милорад Марковић речено је да је 2015. година била испуњена непрекидном борбом за обезбеђење заслуженог статуса КВП, остварење закинутих права и унапређење рада и јачање УВПС као једине институције у држави која се истински брине о војнопензионерској популацији.

На крају године предузете су мере да се реши дуг према војним пензионерима настао 2008. године некоректним односом ондашње владајуће гарнитуре према КВП. Проблем дуга и даље остаје, јер није признат у целости. Војни пензионери нису нерезални у захтевима, не траже ништа више него што им припада, нити више него што се даје другима.

Тежишни задаци ангажовања ОпОд били су: предузимање мера за обезбеђење одговарајућег статуса КВП и Удружења, развијање и унапређивање сарадње са субјектима на територији, непрекидна брига и пружање помоћи старијим, изнемоглим и непокретним члановима Удружења. Овоме треба придружити и организовање централне прославе Дана Удружења и Свечане академије поводом обележавања 150 година од увођења војних пензија у Србији. Тај задатак је реализован врло добро, уз велику помоћ Команде гарнизона и локалне самоуправе.

Током минуле године војни пензионери Врања испољили су разноврсне активности

У току године одржано је пет седница Одбора на којима је разматрано 19 тачака дневног реда. У току године учлањено је три КВП, а једнократну социјалну и хуманитарну помоћ остварило је четири члана УВПС.

Сарадња са Командом гарнизона је, као и претходних година, оцењена као врло добра. Са локалном самоуправом остварена је такође добра сарадња, али је констатовано да би могла да буде још боља, на чему ће се радити у наредном периоду. Организација УВП редовно се укључивала у манифестације посвећене историјским догађајима у организацији Команде гарнизона, СУБНОР-а и локалне самоуправе.

Брига и пружање помоћи старим, болесним и непокретним члановима Удружења је већ постала традиција. У реализацији тог задатка висок је степен разумевања и помоћи Команде гарнизона и Гарнизоне амбуланте.

Јављајући се за реч, градоначелник Врања Зоран Антић нагласио је да је загријавајући податак то што је 17 војних пензионера преминуло у последњих годину дана.

Председник УВПС Љубомир Драгањац своје излагање посветио је одговорима на постављена питања корисника војне пензије.

Учесници у расправи изнели су неколико података везаних за проблеме у здравственом обезбеђењу, апострофирајући потребу да за одлазак на прегледе изван Врања војним осигураницима треба обезбедити надокнаду за исхрану.

З. П.

Донете измене Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи

БРЖЕ ДО ПАРА

На последњој седници Скупштине УВПС донет је Правилник о изменама правилника о социјалној и хуманитарној помоћи у Удружењу. Примена одредби тог правила је већ отпочела, па текст доносимо у целости.

На основу члана 12. став 2. тачка 4. Статута Удружења војних пензионера Србије, Скупштина Удружења војних пензионера Србије на редовној годишњој седници одржаној 11. априла 2016. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О СОЦИЈАЛНОЈ И ХУМАНИТАРНОЈ ПОМОЋИ У УДРУЖЕЊУ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ

Члан 1.

У Правилнику о социјалној и хуманитарној помоћи у Удружењу војних пензионера Србије у члану 5. став 1. речи: „15 (петанест)“ замењују се речима: „до 17 (седамнаест)“, а речи: „30“ замењују се речима: „до 33“, о чему одлуку доноси Извршни одбор у зависности од расположивих средстава.

Члан 2.

У члану 8. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Кориснику из члана 4. овог правилника социјална и хуманитарна помоћ се може дати уколико укупан приход по члану породичног домаћинства, које је дужан да издржава по закону, не прелази 11 општинских бодова, једном у једној години.“

Члан 3.

Овај правилник објавити у гласилу УВПС „Војни ветеран“, а примењује се од 1. априла 2016. године.

Образложење

Закључком Владе Србије 05 Број: 181-11689/2015 од 30. октобра 2015. године,

Републички фонд за ПИО је ванредно повећао војне пензије за 6,57% од 1. новембра 2015. године. Вредност општег бода од 715,71 динара за обрачун пензија у Фонду за ПИО, а који служи и за обрачун износа ове помоћи, није мењан.

Из тог разлога сразмерно повећању износа пензија предлаже се и повећање броја бодова са 15 до 17 за доделу ове помоћи члановима УВПС који су у тешком материјалном стању, и са 30 до 33 бода за рефундацију трошкова носиоцу здравственог осигурања, о чему одлучује Извршни одбор на основу висине расположивих средстава.

Од 1. децембра 2015. године све пензије у Републици Србији су повећане за 1,25%, те је директор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање донео Решење о повећању вредности општег бода са 715,71 на 724,66 а које се примењује од 1. децембра 2015. године.

Извршни одбор Главног одбора УВПС донео је одлуку да се од 1. априла 2016. године за доделу ове помоћи, кориснику у тешком материјалном стању, примењује 16 општинских бодова, а по основу здравственог стања примењују 33 општа бода.

На основу повећања броја бодова и повећања вредности општег бода износ од 10.735,65 повећава се на износ од 11.595,56 динара, по члану домаћинства које је дужан издржавати по закону, за породице у тешком материјалном стању, а износ од 21.471,30 повећава се на износ од 23.913,78 динара, за рефундацију трошкова по основу здравственог осигурања.

До сада, под једнаким условима, са истим бројем чланова породице, једнаку помоћ су добијали и они који су имали просек мањи од 7.971,26 динара по члану породице, као и они који су имали просек већи од 7.971,26 динара.

Усвојеном изменом прописано је да они који имају просек мањи од 11 општинских бодова, односно од 7.971,26 динара, по члану породице, помоћ може добити једном у години дана.

ПРЕДСЕДНИК
Љубомир Драгањац

Социјална и хуманитарна помоћ за март 2016. године

СОЛИДАРНОСТ НА ДЕЛУ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 13. априла 2016. године, размотрио захтеве достављене у марту 2016. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника
ОпОр Смедерево ТМ: 33.000,00 - по члану 8.341,76 динара,
ОпОр Зрењанин МЈ: 36.000,00 - по члану 428,48 динара,
ОпОр Чачак БА: 31.000,00 - по члану 10.333,33 динара,
ОпОр Земун ПЖ: 33.000,00 - по члану 9.309,28 динара,
ОпОр Крагујевац РД: 29.000,00 - по члану 7.992,37 динара,
ОпОр Ужице ЈЗ: 33.000,00 - по члану 5.757,71 динара,
ОпОр Ниш ДЗ: 33.000,00 - по члану 9.133,29 динара,
ОпОр Прокупље КЉ: 29.000,00 - по члану 5.167,75 динара,
ОпОр Нови Београд ЖР: 33.000,00 - по члану 11.510,92 динара,
ОпОр Нови Београд ММ: 33.000,00 - по члану 9.035,22 динара,
ОпОр Нови Београд ПМ: 29.000,00 - по члану 11.588,33 динара,
ОпОр Ваљево ГД: 26.000,00 - по члану 8.459,50 динара,
ОпОр Нови Сад БИ: 33.000,00 - по члану 9.615,98 динара,
ОпОр Краљево АМ: 29.000,00 - по члану 10.748,51 динара,
ОпОр Ниш СД: 36.000,00 - по члану 8.058,27 динара,
ОпОр Ћуприја МП: 29.000,00 - по члану 11.575,30 динара,
ОпОр Ужице ВС: 33.000,00 - по члану 8.731,20 динара,
ОпОр Звездара КТ: 26.000,00 - по члану 11.419,63 динара,
ОпОр Звездара ПЗ: 33.000,00 - по члану 11.004,25 динара,
ОпОр Ваљево ВМ: 29.000,00 - по члану 9.968,51 динара,

Б) Здравствено збрињавање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 2. Правилника,
ОпОр Краљево СП: 27.000,00 - по члану 17.905,04 динара,
В) На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 2. Правилника,
ОпОр Панчево ГА: 15.000,00

Новчана средства су уплаћена на текући рачун 13. априла 2016. године
Извршни одбор

Забележено у Сремској Митровици

ДОБРО ОРГАНИЗОВАН СКУП

Градска организација УВПС Сремске Митровице 14. априла одржала је седницу годишње Скупштине. Том скупу су, уз делегате Скупштине, присуствовали председник ИО ГО УВПС Зоран Вучковић, чланови Градског одбора УВП и представници општинских организација Шапца и Лознице. Позиву су се одазвале сродне организације из Сремске Митровице. Скупштини је отворио председник ГО УВП Сремске Митровице Светислав Петровић, срдечно поздрављајући делегате и госте. Радом скупштине руководио је председник Месне организације УВП у Шиду Ивица Кубик.

Извештај о раду Градског одбора у протеклом периоду поднео је председник Светислав Петровић. У извештају је наглашено да је Градски одбор у протеклом периоду врло добро функционисао и решавао задатке, без обзира на све пратеће тешкоће. Тежите рада било је на помоћи КВП у решавању проблема у вези са усклађивањем пензија за 11,06 одсто.

Током протекле године посећено је 37 временских корисника војне пензије. Пружени су им одговори на многа питања и дати савета о поступцима при решавању проблема. У извештају је изнето да је сарадња са сродним организацијама добра, али и да има још много простора да се побољша. Војни пензионери нису задовољни сарадњом са Командом гарнизона. Истак-

нут је проблем одласка КВП у амбуланту. Наиме, сада се пацијенти морају јавити на главну капију која је удаљена 300-400 метара од амбуланте, а капија на коју су раније улазили удаљена је 50 метара. Добар део КВП се веома тешко креће, па би им скраћење пута много значило.

Скупштина је једногласно усвојила извештај о раду ГО УВПС Сремске Митровице. Председник Надзорног одбора Павле Милинковић поднео је извештај о материјално-финансијском пословању у протеклом периоду. У закључку је наведено да је градска организација рационално и наменски трошила финансијска средства и управљала материјалним добрима. Скупштина је једногласно усвојила извештај Надзорног одбора.

Председник ИО УВПС Зоран Вучковић поздравио је учеснике и госте, уз похвалу да је Скупштина добро организована и да је протекла у доброј атмосфери. Вучковић се осврнуо на текуће проблеме који тиште УВПС, говорио је о томе шта све ГО УВПС предузима да њихово решавање и навео тежишне задатке.

У Сремској Митровици живи 258 корисника војне пензије. Њих 241 су чланови УВПС, што је 93,41 одсто војнопензионерске популације.

Председник Петровић захвалио је Градском одбору на припреми, организацији и спровођењу седнице Скупштине. Посебно је захвалио главном кувару Ђорету Јовановском, помоћницима Милотки Адамчић и Радивоју Мадиху и домаћину Бранку Митровићу и свим осталима који су учествовали у пословању.

Дружење је завршено уз паприкаш, паленту и пиће.

П. Добић

Годишња Скупштина у Зрењанину

ПЛОДНА ГОДИНА

У Општинској организацији УВП Зрењанин, 30. марта одржана је редовна годишња Скупштина.

Уз велики одзив чланова Скупштине, у просторијама ресторана „Лола“, скупштину је отворио председник Душко Мајкић, који је поздравио присутне чланове и госте а онда је минутом ћутања одата почаст 16 преминулих чланова општинске организације.

Опширан и садржајан извештај о раду општинског одбора, за протеклу годину дана, поднео је председник Душко Мајкић, при чему се посебно осврнуо на проблеме које у последње време прате војне пензионере због нереализације пресуда за усклађивање пензија од 11,06%.

Извештај о раду Надзорног одбора поднео је Сабрија Шабановић, а План рада за 2016. годину изнео је Лазар Дубравац, секретар Општинског одбора.

Велики допринос раду Скупштине дали су председник УВПС Љубомир Драгањац и председник ИзОд Зоран Вучковић, који су детаљно информисали присутне о раду органа Удружења и напорима које су чинили, у протеклих годину дана, на побољшању статуса и решавању нагомиланих проблема у борби за остваривање стечених права КВП и за очување јединства организације, о новинама из области стамбеног збрињавања као и о низу других актуелности.

Скупштини су присуствовали мајор Зденко Милош и заставник Александар Никочев, из Удружења пензионера града Зрењанина Љиљана Петров, из Удружења бораца ратова 1990-1991 Бранислав Кавалић и Јелинка Исаков и из Удружења РВИ и породица погинулих бораца Јованка Павловић и Јелица Ерделјан, са којим ова организација успешно сарађује у више области.

Л. Д.

Фотографисао: Сабрија Шабановић

Комеморативне свечаности на Крфу

ВЕК ПЛАВЕ ГРОБНИЦЕ

На острву Виду и на мору покрај његових обала је обележена стогодишњица откако се завршило искрцавање српских војника, после албанске голготе. Церемонији присуствовао и председник Томислав Николић, али и амбасадори савезничких земаља из Великог рата

Полагање венца код Морнаричког крста на острву Видо (Фото Фонет)

Над морем крај острвца Видо разлеже се рецитација „Плаве гробнице“. Са једног од бродова који су ту застали падају венци и цвеће, на месту где су полагана тела српских ратника, преминулих 1916. после албанске голготе. Сви посетиоци ћутке спуштају поглед према воденој хумци. На стихове Милутина Бојића наставља се песма „Тамо далеко“, а са хором почиње да пева и део државника, војника, ратних ветерана, потомака старих ратника и свих других који су дошли да одају пошту српским борцима, у дану када је навршено тачно сто година од завршетка њиховог искрцавања на Крфу. Заставе Србије и савезничких војних јединица које се вијоре са палуба неколико бродова употпуњују слику.

То је можда најупечатљивији детаљ са свечаности поводом једног века од страдања српских војника на овом острву. Над Плавом гробницом поклонили су се и председник Томислав Николић и градоначелник Крфа Костас Николулис. У српској делегацији била су и супруга председника Драгица Николић, министри Александар Вулин, Зоран Ђорђевић и Иван Тасовац, начелник Генералштаба Љубиша Диковић, а венце у костурници на Виду положили су и амбасадори у Србији савезничких земаља у Првом светском рату – Грчке, Француске, Италије, Русије и Велике Британије.

Осим изнад самог мора, почаст је одата и на острву Виду где почивају они који су умрли док је на том острву још било места

за сахрањивање. Уобичајену тишину и мирноћу овог предела су заменили звуци гардијских труба, војничких композиција, говори и сценски комад посвећен српским ратницима и њиховој борби 1914–1918, да би сећање на једно од највећих страдања у историји српског народа било потпуније. Све се одиграло испред костурнице, где су накнадно пренети посмртни остаци војника. Њима је јуче служено и опело које је предводио митрополит црногорско-приморски Амфилохије.

Томислав Николић је на почетку свог говора позвао све да се замисле како је изгледало острво Видо пре сто година када су овде стигли први тешко оболели војници и док се „одигравала једна од највећих драма српског народа“.

– Грци су га вековима звали „Острво змија“, а навршен је први век откако га зовемо острвом смрти. Душе ових наших јунака и мученика отишле су у Србију, заједно са слободом, освојеном за нас, за нашу децу, за децу њихове деце... Непун километар даље сместила се 1916. и цела српска држава – навео је Николић, цитирајући и речи краља Петра Првог који је рекао да жали што није био међу онима који су помрли.

Председник Србије обратио се и савезницима: – Веровали смо у себе и натерали савезнике да нам дозволе да пробијемо Солунски фронт 1918, чиме је сломљена кичма силама осовине. Никада нећемо заборавити да су на том фронту гинули војници из Француске, Русије, Енглеске,

Ирске, Шкотске, Грчке, војска Есад-паше, Италије, Канаде – нагласио је Николић.

А градоначелник Крфа Николулис, за којег се међу српским војницима у делегацији пронела вест да је пустио сузу када му је претходно саопштено како ће изгледати програм, почео је свој говор речима да „жртве рата увек и свуда изгледају исто, гладне и измучене“.

– Крф се тада колико је могао организовао да им помогне. Упркос томе десет хиљада људи остало је заувек у топлој земљи и сланим водама Крфа. То нас опомиње да не смемо никад да заборавимо наше везе. На две године Крф је постао престоница Србије. У нашем граду су били Скупштина Србије, влада, културне установе... Српске избеглице су задобиле симпатије успостављајући односе са мештанима. Они су остали након века и постају још јачи – поручио је Николулис.

Он је подсетио да су и у рату 1992. и 1999. када је српски народ „са много крви платио распад Југославије, али и у време америчког бомбардовања – Крфљани су понудили помоћ и изразили солидарност певајући „Тамо далеко“. После ових речи уследио је аплауз окупљених испред костурнице на Виду.

– Братимљење градова потврђује то пријатељство. Данас наша отаџбина пролази кроз тежак период, суочена с кризом. Боримо се за наше достојанство, суочени са непомирљивим ставом поверљиваца. Ваше присуство нам даје снагу јер сте се и ви надметали са историјом и излазили као победници. Исто тако Европа данас не може да диже зидове због избегличког питања. Морамо да подижемо азил жртвама рата. Са овог места шаљем целом свету поруку да ће солидарност с народима победити сваки облик смрти – закључио је Николулис.

А везе Срба и Крфљана потврдила је и светковина испред тек обновљене Српске куће коју је Николић са делегацијом наше земље јуче такође посетио. Ту је отворена нова поставка посвећена боравку Срба у овом граду пре једног века. После тога приказан је и најновији филм „Тамо далеко“.

О томе колико Грци са овог острва у Јонском мору и даље негују пријатељске везе са Србијом и да велики број њих добро зна да се у њиховом граду управо навршава стогодишњица од доласка српских војника, уверили смо се и у шетњи кроз овај град, дан пред одржавање свечаности.

– Ви сте из Србије, дошли сте због церемоније сећања на ваше војнике? – питао нас је један од Крфљана којег смо застекли баш у близини Српске куће.

Мало даље, у Старој палати, где је данас смештен и Музеј азијске уметности, могли смо да видимо велики број свечано обучене деце која су увежбавала уметнички програм свечаности. Припремали су тачку посвећену Србији, окружени старим грађевинама, у срцу града у којем су трагове своје културе и историје оставили и Венецијанци и Француски и Британија. Све је изгледало као да ни утицај и значај Србије и њеног народа овде није ништа мањи од утицаја ових држава. Видело се то и по гостољубивости и предусретљивости домаћина који су дочекали српску делегацију.

Никола Белић
Извор: Политика

Дан сећања у Нишу

КОСОВО ЈЕ НАЈСКУПЉА СРПСКА РЕЧ

Новинар, ратни репортер, песник Никола Мариновић, извештач са Косова о нашем невиђеном јунаштву и отпору тој сили, голој и срамотној написа: „На бајонет је чувана земља, а наше су се прси сударале са ранама на прсима туђина, ватре су нам се преплитале, куршуми сударали.... Али ватра непријатеља беше у бомбама, ракетама, минама.... Наша у срцу !

Крилатица хришћански је опростити некада се не може и не сме прихватити. Понекад треба памтити и не заборавити. Један од таквих догађаја за који нишка песникиња Гордана Пешић рече „Заборава да забораваш!“ је и агресија НАТО пакта на Савезну Републику Југославију марта 1999. године.

Градска организација УВПС Ниш, с циљем да се памти и на то непрекидно подсећа, тим поводом одржала је Свечану академију. Аутори програма у коме су учествовали: Нишки камерни хор којим је дириговала Ивана Милошевић, Музичка група „Медицинска терапија“, народни гуслар Живота Плавшић, песник Милоје Дончић и млади драмски уметници Валентина Бакијаревић и Александар Стојановић, били су Мирко Старчевић и Мирослав Мишо Бакрач. Академија је одржана под називом: „Косово је завичај свакога Србина“.

Подсећање на овај догађај отпочело је речима тадашњег генералног секретара НАТО-а Хавијера Солане у изговореним у вечерњим часовима 23.марта 1999. године:

„Управо сам наредио команданту за Европу, генералу Кларку, да иницира ваздушну операцију у Савезној Републици Југославији. Намера је да овом војном акцијом подржимо политичке циљеве међународне заједнице. Дозволите ми да објасним: НАТО не води рат против Југославије. Ми нисмо у спору са југословенским народом. Наш циљ је да спречимо хуманитарне жртве и још веће репресије и употребу силе против цивилне популације на Косову и Метохији“...

Светиња и српске гусле

Том догађају који је у континуитету трајао 78 дана (и ноћи), када је 18 земаља Европе са САД на челу, које се куну у демократију, плућуло на све прогресивне тековине савременог света, на правду и поштење, на људску одговорност и хришћанско милосрђе и тиме поништило све оно што чини културно, историјско и правдољубиво наслеђе човечанства, вршећи агресију на земљу чланицу и једног од оснивача Уједињених нација, мимо одлуке ове међународне организације. Био је то увод у највеће безакоње савременог света у овим временима, иза кога је стала гола сила и само себи дато право ничим не оправдано. То је овој земљи донело неколико хиљада мртвих, и десетину хиљада рањених и несталих и уништена огромна материјална средства, а свету лаж зарад сопствених интереса великих, јаких и моћних, који сматрају да за оно што раде никоме не дугују одговор.

Кроз програм је проведена нит косовског мита, од првог (1389) до другог косовског боја (1999. године), мита који је преко 600 година нашег трајања постао нераздвојни део српског идентитета, српске душе и српског националног бића. Стварање тог мита почело је одмах после Косовског боја када су слуге, враћајући се са празним коњима својих господара говорили о страшној погибији и страшном српском јунаштву у боју на Косову.

—Зашто плачеш мајко? — питао је син.

—Плачи и ти сине — одговорила је мајка, љубећи га. Плачи и радуј се. Отац ти је погинуо... но погинуо је као јунак!

Тако је почињала косовска легенда, трајала и настављасла се и овим другим косовским бојем. Њу су највише стварале и преносиле: Српска православна црква, ширећи на косовском миту веру Срба у земаљску и божју правду и правдољубље, јачајући морал, одговорност и потребу да се Косово чува као светиња и српске гусле, које су од искона свети инструмент који о Србима говори истину. Тако је, како неко рече, Косово постало вододелница и мерило јер Косово српско постајање дели на догађаје пре и после Косова и говори нам ко је вера а ко је невера.

Да се памти и приповеда

Како онда заборавити? Ко има право да заборави безочност и осиноност силе која нас је напала, силе која је на једаног нашег становника имала више од 100 својих, чија је економска моћ била већа 876 пута а војна немерљиво? Како заборавити више од 26.000 авио налетања (334 лета дневно), 400 до 420.000 пројектила бачених на нашу земљу, 22.000 тоне експлозива, 350.000 касетних подпројектила са осиромашеним уранијумом, да би нам убијали и још нерођену децу? Уништили су нам или оштетили 89 привредних објеката, 121 енергетско постројење, 82 моста, 118 радија и ТВ репетитора и предајника, 470 километара путева, 595 километара пруга, 14 аеродрома, 19 здравствених установа, 18 дечјих вртића, 69 школа, 28 манастира, 35 цркви, 25.000 стамбених објеката...Зар се то може заборавити?

Како заборавити да су нам одузели 2.500 људских живота, од којих су 79 били животи деце а бројка рањених и несталих прешла је 12.500 људи? Како заборавити наш отпор сили и неправди?

Новинар, ратни репортер, песник Никола Мариновић, извештач са Косова о нашем невиђеном јунаштву и отпору тој сили, голој и срамотној написа: „На бајонет је чувана земља, а наше су се прси сударале са ранама на прсима туђина, ватре

су нам се преплитале, куршуми сударали.... Али ватра непријатеља беше у бомбама, ракетама, минама.... Наша у срцу !.

Њихове цеви су гледале у смрт. Наше у историју и у заставе бојне, у ливаде цветне, у брда мека, наша. Убице су увек гледале — доле: у рушевине, дим, згаришта, нова и свежа и све већа гробља. Ми из ровова славне Треће армије гледали смо, једино горе! Докле је слобода? И када ће опет непријатељ?

Не смемо и не можемо заборавити јунаке: пилоте ескадриле „Витезови“, голобраде војнике регруте, Драгана Милићевића Шумара и хероје са Кошара, болничарку Слађану Стаменковић Ђину... малу Милицу Ракић, инатни српски народ који је својим телима као живим штитим бранио мостове певајући српске песме и играјући кола. Ни оне који нису били Срби а били су уз нас:

Те вечери када је „умрло пролеће“, како неко сликовито рече, у свим православним црквама Русије огласила су се звона и сваке вечери држана „Молитва за спас многострадалог народа српског.“ Планетом су се чуле речи осуде: француског академика Жан Дитур, чувеног генерала Пјер Мари Галоа, Ремзи Кларка, Ноама Чомског, Патрика Бесона, Владимира Волкова, Александра Солжењицина, Јелене Гускове, филмских величина Марлона Брандоа, Роберта де Нира, Шон Пена, Брижит Бардо...

Чији су наши манастири

Попут великог српског пријатеља Арчибалда Рајса, у Првом светском рату, аустријски књижевник Петер Хандке диже свој глас против неразумног и непримереног, ничим не изазване и оправдане силе. Чим је почела агресија огласи се: „Хвала НАТО! Хвала велики и мали писци од Гарсије Маркеса до Гинтера Граса... због онога што нисте написали. Хвала Папи и Ватикану због њихове беле и блажене тишине. Велики је то корак за човечанство. Међутим, за оне који се на нашој планети Земљи још нису претворили у Марсовце и остале кољаче њихова домовина је почев од 24.марта 1999. године 1999. године Србија, Црна Гора, Република Српска, Југославија. Марс напада и почевши од марсовских напада цела зе маљска кугла се зове Југославија!

Данас, седамнаест година касније, када је српско Косово отето ти исти силници нам говоре да није наше. А чије је? Зар ни су наши манастири: Грачаница, Високи Дечани, Богородица Љевишка...? Зар није српски царски град Призрен? Чији су витезови Милош, Милан и Иван? Да ли је цар Лазар Србију и српство у боју 1389. године бранио на туђем имању или на својој српској земљи? Добро се зна да тада на Косову није уопште или скоро уопште, било других све док их ту не доведоше, изменише историју и рекоше: Ово је ваше! Рекоше за Косово које Матија Бећковић назва: „Најскупља српска реч и друго име за образ српског народа.“

То не можемо, не смемо и нећемо да заборавимо!

Мирослав Мишо Бакрач

Са промоције књиге генерала Драгољуба Ојданића

СВЕДОК И УЧЕСНИК СУДБОНОСНИХ ДОГАЂАЈА

Књига „Од Равни до Хага – Животопис“ биографско-мемоарског садржаја биће незаобилазни извор података за све садашње и будуће истраживаче

Поводом 17 годишњице од почетка агресије НАТО-а Народни музеј у Ужицу организовао је 23. марта у Дому културе села Равни, а 24. марта у Ужицу у здању Градске управе Ужица промоцију књиге генерала армије у пензији Драгољуба Ојданића „Од села Равни до Хага – животопис“. За тај догађај владало је велико интересовање, па су у селу Равни многи стајали да би чули реч свога генерала, а у Ужицу велики број грађана представљање књиге слушало је из ходника испред сале у којој је одржавана и на степеницама старог здања Градске управе.

О књизи су говорили проф др Радован Томановић, генерал-потпуковник у пензији, генерал-потпуковник у пензији Ђорђе Ђурчин, уредник-редактор Звонимир Пешић и историчар Радивоје Папић.

Познато је да у пракси постоје такозвани мирнодопски и ратни официри, речено је на промоцији. Они који у миру обављају одговорне дужности, најчешће нису успешни у командовању јединицама током ратних дејстава и обрнуто. Драгољуб Ојданић представља изузетак јер се исказао у оба периода: мирнодопском и ратном.

Књига „Од Равни до Хага – Животопис“ биографско-мемоарског садржаја биће незаобилазни извор података за све садашње и будуће истраживаче. Писана је из дубине душе, ослањајући се на чињенице и аргументе, без табу тема и прећуткивања.

Генерал Ојданић је о књизи, између осталог, рекао:

– Радећи на свом Животопису, борио сам се са временом и истином. Од кад знам за себе стално сам се борио за истину. Увек ме је мучила чињеница да се истина не смешта у једно срце, у један ум. Мучило ме је што је расцепкана, што их има много, што је различита, што је расута и што постоје различити путеви који сведоче о њој. Знао о себи много више него што сам имао простора да запишем у Животопису, у коме сам сублимирао вишегодишње преживљене догађаје, сачувао осећања (позитивна и негативна), запамтио неке мисли, речи и дела људи су ми били претпостављени или моји блиски сарадници, ређе потчињени. Сакупио сам живот свог времена, од рођења до данас. Скупљао сам истине. Оно што истина обично пропусти према човеку, ту су документа, која ту истину приказују у правом светлу, без обзира на различите раније тврдње.

Мој Животопис је очекиван и сигурно ће изазвати позор, а с тим у вези и сходно домаћој пракси, и прилично исхитрене реакције, повремено и неукусне. У току писања знао сам за све те могуће примедбе. Претпостављам да ће можда бити и политизација моје књиге и да ће бити супротних ставова. Покушао сам да се не узвједам за било чији став. Писао сам непристрасно и без увијања, да би био што ближе истини. Искуство ми је говорило да постоје празнине у историјској свести. Нисам желео да истину заменим доктрином. Такође, све-

Са промоције књиге у Ужицу

Књига је прво представљена у Равнима, родном месту генерала Ојданића

стан сам чињенице да нисам имао претходника који је писао сличан животопис, и зато је мој подухват био тежак, смео и без поседовања потребне документације, писао сам га у најтежим условима за једног човека (затворски) у трајњу, ни мање ни више, од 11,5 година.

Највећи капитал докумената је наше страдање. То је оно што смо највише осетили бранећи истину о херојској одбрани народа, Војске и наше Отачине (тада Србије и Црне Горе), истакао је Ојданић.

Ужице и Ужичани, слободно се може рећи, представљају значајну вертикалу српског народа. Ходећи усправно кроз векове, Ужичани су следили аманет прадедова да потомци гаје оно што је највредније у једном народу. Вековима су част и достојанство били мера људскости и образац како се владати кроз живот. Један од знаменитих Ужичана који је часно и поносно испунио завет прадедова свакако је генерал армије Драгољуб Ојданић. Достигаваши највише војничке коте, преузео је одговорност за одбрану земље од агресора који је у Савезној Републици Југославији покушао да прикаже ратовање новог доба, операције са дистанце уз примену најсавременијих високософистицираних оружја. Успешна одбрана земље крунисана је часним и достојанственим миром.

Ужичани и Равањци поздравили су свог генерала дуготрајним аплаузима.

З. П.

Обележавање годишњице агресије НАТО-а у Чачку

СЕЋАЊА НЕ БЛЕДЕ

Чачани су полагањем венаца и цвећа обележили 17-годишњицу почетка бомбардовања СРЈ. Код споменика жртвама рата, у малом парку код Железничке станице, почаст страдалима одали су представници Скупштине Града, Војске Србије, МУП-а, Моравичког округа, СУБНОР-а, Канцеларије за неговане традиције од 1912-1918, УВП и ОРВС Града Чачка као и чланови породица погинулих жртава у бомбардовању 1999. године.

Никола Давидовић, председник Удружења ратних војних инвалида и погинулих бораца Чачка, подсетио је да је НАТО пакт почео бомбардовање Југославије без повода и одобрења Уједињених нација, кршећи сва хуманитарна права бомбардујући мостове, болнице, возове и медијске куће. „Србија је претрпела изузетно велике људске жртве, војнике и полицајце, који су изгубили животе чувајући своју отаџбину и народ, као и велике цивилне жртве, међу којима су била и деца. Мртве не заборавимо а живе поштујмо. Да ратова више никада не буде“.

Председник Скупштине града Вељко Неговановић рекао је да је то време дубоко урезано у националну свест српског народа и државе. „Ово је датум који никада не можемо заборавити, јер се пре 17 година десио цивилизацијски преседан, када је нападнута једна мала држава, мали али поносан народ. Он је подсетио на то да је српски народ пружио отпор агресији уз помоћ војске и полиције, као и на број људских жртава.“

У овом рату је учествовао читав народ, од беба у породицишима до војника у рововима. Нико неће заборавити хероизам браниоца мостова, фабрика, тргова, народа... Херој овог рата је читав народ.

Чачак је био 28 дана под бомбама НАТО-а. За време НАТО агресије погинуло је шесторо, а 22 лица су теже и лакше повређена. Причињена штета цени се навише стотина милиона долара.

Уместо предаје, СРЈ је пуних 11 недеља, пружала херојски отпор. Рат заврши потписивањем споразума о миру, који за СРЈ значи моралну победу и чистан мир.

И. Михајловски

Годишњи скуп земунских војних пензионера ЗА БРЖЕ РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Седница редовне годишње Скупштине ОпОр Земун одржана је 15. априла у Великој сали Дома РВ и ПВО. Свечаност је отпочела интонирањем државне химне и минутом ћутања за преминуле колеге у последњих годину дана.

Председник ОпОд Цветко Јокановић поздравио је присутне госте: Љубомира Драгања, председника УВПС, Милета Глумца, председника Надзорног одбора УВПС, Љубишу Јовановића, потпредседника ОпОд Н. Београд, Милорада Јовановића, секретара ОпОр Н. Београда, Момчила Ракића, члана Извршног одбора Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Љубишу Величковића из тог удружења, Миодрага Здравковића, председника СУБНОР-а Земун, Радована Обрадовића, председника ОпОд Савеза удружења потомака ратника од 1912. до 1920. године.

На почетку скупштине присутнима се обратио председник Љубомир Драгања који је делегате обавестио о актуелностима у вези са остваривањем закинутих права војних пензионера и активностима које се с тим у вези предузимају.

Затим се председник ОпОд УВП Земун осврнуо на рад организације у протеклих годину дана. У минулих дванаест месеци примљено је седам нових чланова, иступила су три, а њих деветнаест је преминуло. Земунска војнопензионерска организација укупно броји 1452 члана.

Затим се председник Јокановић у извештајем осврнуо на годишњи

период рада удружења.

„Сарадња са Командом РВ и ПВО је одлична, а то се односи и на Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Регионалним центром МО, локалном самоуправом Земун, Удружењем пензионера Земун, СУБНОР-ом Земун и Савезом потомака. На свестраној сарадњи посебно смо захвални Дому РВ и ПВО, рекао је Јокановић.

Пензионери без стана, како је речено, плаћају високе кирије. То се посебно односи на војне објекте. У новоградској касарни месечно на име кирије издвајају 5000 до 12000 динара, а у Дому пензионера на Бежанијској коси месечни боравак их кошта од 30.000 до 50.000 динара. У Спортско-рекреативном центру Сурчин службени станови су изложени зубу времена, јер нико о њима не брине.

У поглављу о инфромисању написано је да је 101 корисник војне пензије претплаћен на „Војни ветеран“, што се сматра недовољним бројем, те да треба нешто учинити да се број претплатника повећа.

Током дискусије Јандрија Цулаћ поставио је питање зашто Канада војним пензионерима из Србије забрањује улазак у ту земљу. Радован Обрадовић је говорио о потреби неговања традиција слободарских ратова. Рефик Спасић се zaloжио за брже решавање статусних проблема војних пензионера, а Жељко Бурсаћ је говорио о тешком животу војних бескућника.

Т. Митушев

Меморијал „генерал Љубиша Стојимировић”

СЛОБОДА ЈЕ ЖИВОТ

Борци Неготина и Крајине и представници Клуба генерала и адмирала Србије и нишке секције тог клуба пригодним комеморативним скупом обележили су седамнаесту годишњицу од агресије НАТО-а на Србију и СРЈ.

Одржан је и Меморијал „Генерал Љубиша Стојимировић” – мултидисциплинарна активност у којој се исказује пијетет према рано преминулом генералу и погинулима у агресији НАТО-а. Меморијал у трајању од 18. – 25. марта реализују заједничким снагама СУБНОР Неготин, Клуб генерала и адмирала, Музеј Крајине и СУБНОР Србије.

У Дому „Станко Пауновић” у Неготину, отварајући скуп, проф. Лидија Милосављевић, председник Секције потомака и поштоваоца, истакла је да је најмоћнија светска војна сила 78. дана водила најбесмисленији рат са жељом да на колена баца Србију: „Циљ је био да алијанса са САД на челу покори државу и народ којем је навећа цивилизацијска вредност била и остала слобода”.

У програму су учествовали и награђени учесници литералног и ликовног конкурса „Отворено писмо пилотима света – О слободи и о миру сањајте”.

Учесницима тог скупа обратио се генерал Златоје Терзић: „У протеклих четврт века много је било директних или индиректних војних и привидно невојних интервенција. Преовлађујуће добро за плачање у тим интервенцијама јесте нафта. Ресурси Русије су циљ. Да би до њих дошле мултинационалне ком-

паније сматрају да је све допуштено. Тако ће усмераваати политичка руководства својих држава”.

Говорећи о дану Секције ратних јединица СУБНОР-а Неготин, проф. Боровоје Савић, председник секције, рекао је: „Младим борцима дугујемо решен статус, право на лечење, запослење и заштиту”.

Меморијал и обележавање почетка агресије НАТО-а био је и повод да се заслужним члановима СУБНОР-а Неготин уручи „Медаља борац” – највише признање СУБНОР-а Србије. Лауреати су: Весна Стаменковић – историчар уметности, проф. историје Лидија Милосављевић, проф. Боровоје Савић, Чedomир Афремовић – заменик председника ОО и председник комисије за међународну и пограничну сарадњу и Драгољуб Филиповић – председник Општинског одбора СУБНОР-а Неготин.

У оквиру меморијала одржан је концерт на гитари Милоша Арсенијевића, матуранта музичке школе „Славенски” из Београда и отворена изложба слика под насловом „Време у нама” аутора Драгана Живаљевића, пуковника полиције у пензији који је заједно са генералом Љубишом Стојимировићем излагао дела на више изложби и гостију афирмисаних неготинских сликара и вајара Драгољуба Стајковића, Драгане Гавриљук Катић, Исидоре Живановић и Драгише Катића.

Радове су изложили с и награђени учесници на конкурс „Отворено писмо пилотима света – о слободи и о миру сањајте” из 14 школа.

Д. Филиповић

Зрењанин

ВЕНЦИ НА СПОМЕНИЦИМА

Поводом Дана сећања на жртве НАТО бомбардовања, 24. 3. 2016. године, одржана је комеморација у касарни „Светозар Марковић Тоза” у Зрењанину. О догађајима који су претходили агресији и о самом току агресије, као и о херојском отпору војске и народа у том периоду говорио је командант касарне пуковник Живица Огњанов.

Након скупа у касарни положени су

венци на спомен-обележје припадницима војске, полиције и добровољцима погинулим у ратним сукобима 1991-1999. године.

У те активности укључио се и Општински одбор УВП Зрењанин, кога је представљала делегација у саставу Сабрија Шабановић, Ахмо Пељто, Миле Крајник и Тодор Миливојевић.

Поред делегације УВП Зрењанин, венце су положили и представници Војске Србије, Града Зрењанина, Средњебанатског управног округа, Удружења ратних војних инвалида и чланова породица погинулих бораца.

Л. Д.

Информисање у Лесковцу О СВЕМУ ПО МАЛО

Председник УВПС Љубомир Драгањац посетио је 14. априла Општински одбор УВП у Лесковцу. Том приликом сусрео се са председником ГрОД Ђорђем Николићем и једним бројем активиста те организације. Представници лесковачких корисника војне пензије изнели су председника УВПС проблеме који их тиште.

Током разговора наглашено је да су војни пензионери посебно погођени смањењем пензија, нарочито због тога што многим, због честих прекоманди, супруге нису радиле, а велики број деце није запослен или је остао без посла, па су војни пензионери принуђени да издржавају и њихове породице.

Председник Драгањац обавестио је војне пензионере о томе шта ће све Удружење предузети како би се укинуо закон којим су смањене пензије, а предочио је и чињенице везане за остваривање права на преосталих 4,21 одсто, закинутих од 2008. године. Она је информисао кориснике војне пензије и о другим областима којима се УВПС бави.

Присутни пензионери изразили су незадовољство што Основни суд у Лесковцу ради успорено, тако да су се судски процеси отежали и поред чињенице да је РФ ПИО признао дуг. Стамбена ситуација је и даље тешка, па је постављено питање поновног увођења стамбеног кредита за војне пензионере. Корисници здравствених услуга захтевају да рецепти добијени у цивилним здравственим установама постану важећи. Захтевана је и надокнада за исхрану када се на прегледе одлази у Ниш или Београд.

З. П.

ИзУВП - Шабац ЧАС ИЗ ИСТОРИЈЕ

Дуга је традиција да се у општинама Шабац и Рума обележава годишњица када је марту 1942. године у атару села Кленак стрељано око 1200 нејужних грађана Шапца и других околних места, међу којима и народни херој Вера Благојевић.

Том својеврсном часу из историје присуствовали су припадници Војске Србије, чланови УВП Шабац и других организација који негују слободарске традиције.

Међу учесницима тог свечаног скупа у Шицари први пут било је и педесет извиђача одреда „Вера Благојевић“ из Шапца.

Присутнима су се обратили Владимир Нинковић, председник ГО СУБНОР-а Шабац, Предраг Вукумировић, секретар борачког савеза Рума и Титов унук Јосип Јошка Броз.

Говорници су сликовито и веома емотивно говорили о том догађају, са наглашеним помињем Vere Благојевић.

На спомен-обележје, уз одавање поште минутом ћутања, положено је десетак венаца и свеже цвеће, међу којима и венац УВП Шабац, који су положили Ђорђе Момчиловић, Радмила Косановић и Драган Гаревски.

Свечаност је завршена пригодним програмом ученика основне школе у Кленку.

С. Стојановић

Дан за поштовање славних pilota

ДЕЛА ЗА ВЕЧНО ПАМЋЕЊЕ

Годинама се ваздухопловци, како војни тако и цивилни, те сви поштоваоци наше славне ваздухопловне историје, окупљају сваког 20. марта у знак сећања на првог pilota Србије, наредника Михаила Петровића. Тако је било и 20. марта 2016. године, када су се окупили на Новом гробљу у Београду и положили венце на гроб нашег првог војног pilota, који свој живот даде на овај дан 1913. године.

На Михаиловом гробу окупили су се чланови бројних ваздухопловних удружења, представници РВ и ПВО и удружења која негују традиције српске војске из ослободилачких ратова.

Представници Удружења пензионисаних војних летача и падобрана-

ца Србије (УПВЛПС), Удружења pilota „Курјаци са Ушћа“, Удружења pilota „М2+“, Фондације „пилот Михаил Петровић“, Удружења за неговање ваздухопловних традиција, Михаилови земљаци, представници Завичајног удружења из пилотовог родног села Влачке одали су пошту Михаилу Петровићу. Били су и активни ваздухопловци 204. ваздухопловне бригаде са аеродрома Батајница.

Већ је прерасло у традицију да бројне делегације, после полагања венаца и одавање поште нареднику Михаилу Петровићу, посете и вечне куће других славних ваздухопловаца и подсети се на њихова велика дела.

Тако су, бар на један дан, славни преци отргнути од заборавља.

С. Јовановић

ИЗ АЛБУМА ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА

Групне фотографије припадника војске најчешће се стварају приликом свечаности или после неког обављеног важног задатка. Како време пролази, тако бледе сећања када је и где фотографија настала. Пред вама је фотографија снимљена пре много година, па позивамо све оне који се буду препознали да нам јаве где је и када настала, на ком броду, којим поводом и слично.

ЗЛАТНИ ЈУБИЛЕЈ ХІ КЛАСЕ ВТА

Драги моји школски другари, некадашњи питомци ХІ класе Војнотехничке академије,

Дубоко сам убеђен да ово што ћу вам на овај начин рећи сви ви добро памтите и знате да се ове године навршава 50 година од завршетка нашег школовања. У име Организационог одбора обавештавам вас да ће се *јубилана годишњица обележити сусретом 21. маја 2016. у Београду*. О свему томе верујем да сте већ примили наше писмо као позив за сусрет. Ако се колебате око доласка или сте већ одлучили нека ово буде само још једно подсећање на престојећи сусрет.

Желим да још једном подсетим све вас да је до сада организовано пет сусрета класића у Загребу (1986), Свилајнцу (1996), Матарушкој Бањи (2001), Београду (2006), Београду (2011). Верујем да код сви којих су учествовали на њима и сада живе сећања и лепе успомене. А ти, који си до сада из било ког разлога био спречен да дођеш, ако желиш, а верујем да желиш да видиш барем једног свог школског другара из вода, спаваонице или из година заједничког службовања у гарнизону, довољан је разлог да, упркос годинама, нарушеног здравља, ипак дођеш и видећеш да се нећеш покајати. А да вам кажем, за мене је сусрет с класићима својеврстан празник за душу јер сећања и успомене из тих дана школовања човека просто подмлађују. Довољно је да испричаш коју шалу из тих дана па да ти и сви око тебе буду срећни и задовољни. Дођи и понеси неку стару избледелу фотографију и у свом албуму додај и неку са овог сусрета као лепу успомену теби и твојој породици.

Знате и сами да се 50. годишњи јубилеј, разним поводом, једном у животу догоди и никад више. А ако си се на било који начин, било којим поводом некада неком замерио или си био погрешно схваћен или доживео некакву неправду, застани, остави то иза себе и дођи. Знај да на оваквим сусретима нема чинова, нема претпостављених, нема шефова, сви смо само школски другари, некадашњи питомци а сада и пензионери. На жалост, *до сада 34 наша друга* неће се одазвати, па и због тога дођи да им у заједничком строју одамо почаст и захвалност за друговање за време школовања и године службовања. Међу њима је и наш први начелник класе *Бранко Укропина*, који је преминуо марта ове године, а само пре пет година био је наш најдражи гост на прослави 45. година класе у Београду и предводио своје некадашње питомце у слављу и весељу.

Свима који дођу на сусрет поред традиционалног беца биће уручена и *златна плaketа К-11*.

Позови још неког другара из класе и дођите да заједнички запевамо ону нашу „*Не дај се генерацијо!*“ *Ја ћу да певам придружи ми се!*

Н. О.

(Ненад Огњановић, 069*1602942)

Дан на стражевици (Раковица)

НИСУ ЗАБОРАВЉЕНИ

На почетку агресија НАТО-а на СРЈ (27. марта), извршавајући задатак, погинули су заставници Владимир Вујовић и Властимир Лазаревић из 210. батаљона везе РВ и ПВО.

Као и ранијих година Општинска организација УВПС Раковица одала је пошту и положила сузу на споменик палим борцима.

У делегацији за одавање поште погинулима на Стражевици били су чланови ОпОр УВП Драгољуб Тодоровић, Љубиша Ђаковић и Сима Старчевић.

С. Старчевић, Раковица

Сомбор

ПОНОСНИ НА ЈУНАКЕ

У касарни „Аеродром“ у Сомбору одата је почаст страдалима током тромесечног бомбардовања 1999. године. Седamnaест година је прошло од суровог бомбардовања касарне „Аеродром“ Сомбор, која се мађу првима нашла на мети злочинаца. Тада је погинуо припадник војске, заставник Радован Медидић.

Авијација НАТО-а је на касарну „Аеродром“ дејствова-

ла 16 пута са укупно 194 пројектила. Неки објекти су тотално уништени, а неки оштећени.

Венци су положили на споменик обележје на којем је написано „Има смрти, нема умирања“. Посвећено је најбољим кћерима и синовима отаџбине који су своје животе дали за слободу и бољи живот.

Б. Радојчић

Запис из Крушевца

ПОЧАСТ ЈУНАЦИМА ТОПЛИЦЕ

Поводом обележавања Топличког устанка, делегација Општинске организације УВП Крушевац, положила је венац на споменик обележје у Брусу. Делегацију су чинили председник ОпОд УВП Крушевац Душан Самарџић, потпредседници Титус Драгић и Зоран Петровић, а и повереник за општину Брус Зоран Миловановић.

Том догађају присуствовао је Љубомир Марковић, председник Савеза потомака рата 1912. – 1920. године. Он је у присуству аутора Љиљане Стевановић, песника и сликара из Београда, отворио изложбу слика посвећену 99 година Топличког устанка и 100 од Првог светског рата. Након разгледања изложбе, у сали библиотеке у Брусу, одржана је трибина посвећена устанку и неговању традиције.

Иначе, централна прослава обележавања 99 година од избијања Топличког устанка, одржана је у центру Прокупља, испред споменика Топличанима палим у ратовима 1912. – 1920. године, у организацији Одбора Владе Републике Србије за неговање традиције ослободилачких ратова Србије и општине Прокупље.

Присутне је испред споменика јунацима Топлице поздравио председник Општине Миодраг Пауновић. У име Владе РС, окупљеним поштоваоцима славних топличких јунака, обратио се помоћник министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Милан Поповић.

У уметничком делу програма, песмом „Ово је Србија“ наступио је хор прокупачке Гимназије, стихове „Плава гробница“ казивао је Срђан Живковић, док се трио Музичке школе у саставу Милена Костић, Теодора Спасојевић и Немања Орбовић представио изворним народним песмама.

Председник Општинске организације потомака ратника 1912. – 1920. године Рафаило Јоксимовић, у знак захвалности за рад доделио две књиге поверенику УВП Зорану Миловановићу.

Мр А. Симоновски

Дан када су нацисти разорили Београд

БОМБАРДОВАЊЕ ЦИВИЛНИХ ЦИЉЕВА

Адолф Хитлер се 6. априла 1941. године осветио Србима и Југословенима за пораз Велике Немачке у Првом светском рату

Готово половина зграда у Београду било је срушено. Више од 10.000 људи остало је тада без крова над главом

Војници елитне немачког СС пука „Брандербург“ су под окриљем ноћи између 5. и 6. априла 1941. хладнокрвним покољем уснућих људи почели напад Хитлеровог рајха на Краљевину Југославију. Прешли су сплавом Дунав и поубијали официре одбране Ђердапа у преноћишту у Кладову, омамљене наркотиком које им је издајник насую у пиће.

Пракса да се жртвама ускрати шанса да се бране, настављена је и на уснућим Београђанима. Престоница се под разорним запаљивим бомбама претварала у призор пакла на земљи, док су недељна црквена звона позивала на јутрење, забележио је писац Стеван Јаковљевић, тад у униформи мајора, команданта ратне Краткоталасне радиостанице Београд - Радио Југославије.

- Проломила се експлозија и прозори су прснули у парампарчад. Врата су се с треском отварала и срца је прскала на све стране. У полумрачан подрум између старих и убуђалих ствари и дрва улетали су људи, жене, деца у ноћном оделу, боси, рашчупани, унезверени. Споља је допирало ломатање и тешко сурвавање. Нерви затегнути као струна. Људи и жене би негде да беже, али напољу пршти од експлозија, а њих страх да остану, да не буду живи закопани - забележио је Јаковљевић.

На престоницу су се у првом нападу устремила 234 немачка бомбардера и 120 ловаца, иако је Београд био проглашен отвореним, небрањеним градом да би се спречиле цивилне жртве. Злочину Луфтвафеа супротставили су се пилоти Шестог ло-

На Косанчићевом венцу погођена је зграда Народне библиотеке Србије са око 300.000 књига, укључујући средњовековне списе непроцењиве вредности

вачког пука Југословенског краљевског ратног ваздухопловства, који су под бомбама узлетели са 43 апарата да се супротставе осам пута јачем непријатељу. У ваздушним дуелима 6. априла оборили су, према новим америчким истраживањима, 23 немачка авиона и изгубили 18 својих. Исти извори наводе да је београдска противавионска одбрана, од 40 топова и 36 митраљеза, успела да обори 27 летелица Луфтвафеа, пре него што је сама потпуно уништена 6. априла. До 12. априла на Београд је бачено око 440 тона разорних запаљивих бомби.

Немачки извештаји из 1941. наводе да је у бомбардовању страдала трећина београдских зграда, а британске процене говориле су да је срушена половина. Уништена је Народна библиотека Србије са око

300.000 књига, укључујући средњовековне списе непроцењиве вредности. Доцније је број уништених зграда значајно смањиван. Из рушевина је извучено око 2.500 погинулих, а процене укупног броја убијаних крећу се од 4.000 до 10.000 цивила.

Више од 10.000 људи остало је тада без крова над главом и упутило се у збеговима ка унутрашњости. Ако се упореди тадашња величина Београда и број немачких авиона који су га разарали, он је 6. априла 1941. освојио језиви престиж најтеже бомбардованог града у Европи. Берлински краткоталасни радио је током бомбардовања емитовао претњу да ће се „немачки народ одбрачунати са српском разбојничком бандом“.

Немачки фелдмаршал Евалд фон Клајст је на суђењу после рата изјавио: „Ваздушни напад на Београд 1941. године имао је првенствено политичко-терористички карактер и није имао ништа заједничко са ратом. То бомбардовање из ваздуха било је ствар Хитлерове сујете, његове личне освете.“ Херман Нојбахер, специјални изасланик Рајха за Балкан, Хитлерово понашање тумачио као бес бившег аустроугарског војника који није преболео пораз од Србије у Великом рату.

Хитлер је наредио да се најискуснији пилоти и најбојитији авиони повуку из ваздушне битке за Британију и са афричког бојишта да би разарали српску престоницу.

Расуло и издаја су владали југословенским генералштабом, који, упркос упозорењима да ће Југославија бити нападнута, није ни мобилисао ни концентрисао војску на положајима за одбрану. Високи официри Хрвати изводили су диверзије, уносили панику и позивали на предају, а хрватски војници су масовно дезертирали. Највећи део српских официра и војника био је смишљено раштркан далеко од Србије, на границама Југославије, без снабдевања, често с непријатељски расположеним становништвом иза леђа.

Ипак, Срби и малобројни искрени Југословени, пружили су неочекиван отпор немачкој копненој офанзиви којој је претходило масовно бомбардовање. Тенковски удари праћени елитном пешадијом из Бугарске и Аустрије наишли су на бројне заседе о чему сведочи Ратни дневник Врховне команде Вермахта: „Наша 12. армија ушла је у југословенски простор. Снажан отпор југословенске армије. Београд нападнут три пута током дана и једном ноћу. Позив Павелића хрватском народу. Мачеков утицај изгубљен“.

После бомбардовања немачки авиони су ниско надлетали улице и митраљезима косили преживеле. Град је био у агонији и сав обавијен димом из којег избијају црвени млазеви.

За напад на Београд и Југославију силе Осовине су у Аустрији, Мађарској, Румунији, Бугарској, Албанији и Италији припремиле 2.236 авиона: 1.062 бомбардера, 885 ловачких летелица и 289 извиђачких. Немци су против војних циљева и Србије употребили 1.570 апарата, а са 666 су напали Италијани.

Немци су распоред свих југословенских војних објеката знали савршено прецизно, јер им је планове однео хрватски пилот Владимир Крен, који је 4. априла пребегав нацистима својим авионом. Заузврат је постао командант ваздухопловства нацистичког сателита НДХ.

Б. С.

Српска војска на Крфу – острву спаса

ОПОРАВАК ЗА ЈУРИШ У ОТАЏБИНУ

Наша војска превезена на Крф најзад је могла да, користећи свестрану помоћ савезничких држава коју дугује интервенцији Русије и свесрдном залагању Француске, да се опорави и припреми да са савезничким солунским трупима поново ступи у борбу

Острво Крф одабрано је за концентрацију, опоравак и реорганизацију српске војске сувише касно, када је она, услед преморености, глади и зиме, већ била на крају физичке издржљивости. Та одлука о њеном преносу из албанских мочвара на острво Крф донета је на пречац под руским притиском и теретом моралне одговорности западних савезника за агонију коју је преживљавала, да би се прекинуло даље пропадање изнемоглих људи. Али, управо због великог закашњења у доношењу те одлуке, није било времена да се изведу најнужније припреме за смештај, исхрану, хигијенско и медицинско збрињавање људства на Острву.

Утисци о стању и изгледу Српске војске у првим данима њене концентрације на Крфу, били су више него застрашујући. Српски војници су крајем новембра и почетком с надљудским напорима прешли преко беспутних црногорских и албанских планина, сурових гудура прекривених снегом и окованих ледом идући према Јадранском мору да поново успоставили везу са Антантом, која им је била прекинута у правцу Солуна. Та смела, али спасоносна одлука стајала је много мука и велики број жртава српски народ и његову војску који су већ били толико нападени у тешким борбама од првог дана рата. Српска војска се заиста била до крајњих граница, исцрпљена у јесен 1915. године у огорченој борби, која је трајала 55 дана против бројно надмоћнијих снага непријатеља. Њени губици, нарочито од дејства аустро-немачке артиљерије, били су веома тешки. Рђаво снабдевана храном и премореним људством, жртвовањем ратне опреме и готово целокупне непокретне артиљерије на Косову пре повлачења у приморје, још је више умањило њену способност за покрет и отпор. Ипак су њене моралне снаге биле нетакнуте иако су њене физичке снаге биле у великој мери умањене.

Сви трошкови на конту Србије

Најупечатљивија сведочења о том драматичном времену и догађајима остала су забележена и записана у свескама и чланцима преживелих ратника ове голготе и у званичним документима и текстовима више француских историчара и очевидца о стравичном повлачењу српске војске преко албанских планинских масива од преко 2.500 метара надморске висине, страдање војника од глади, зиме и пљачкашких напада дивљих планинских албанских племена. Но, „Србе је, у њиховој невољи држала велика нада да ће изласком на Јадран бити крај њихове велике патње“. Тако су, међутим, доживели ново разочарење: од свега што им је обећано и што су очекивали на морској обали – да се нахране, да огреју своје промрзле кости, да се склопе под кров, да их савезничка војска заштити док се не одморе и окрепе, није

На Крфу се оскудевало и у шаторима

било ничега. То је била ново тешко разочарење у велике савезнике и почетак новог двомесечног страдања, физичких патњи и моралног посртања у албанском приморју. Тек када се француска влада, после руског ултимативног захтева да се мора спасти храбра српска војска, определила за Крф као место за концентрацију и опоравак српских трупа, на хоризонту се појавио зрачак наде да је најзад дошао крај страшних мукама и погИБИЈИ.

Но, тек са пристизањем првих ешалона на Крф, записано је у званичној француској историји рата (*Les armées françaises dans la Grande guerre*, том осми) отпочело се са уређивањем логора, база, пристаништа, болница. То је тим више било за жаљење, јер су се међу тим изнуреним људима смртни случајеви пењали на стотине на дан, а којима се није могла пружити одговарајућа помоћ. Да би се разрешила та тешка ситуација у којој се нашла српска војска, у Паризу је 8. фебруара одржана међусавезничка конференција. Тада су се Француска и Велика Британија обавезале да узму на себе снабдевање Срба храном по половину свако од њих, с тим што је ради јединственог вођења послова, главна улога поверена Француској, с тим да се сви трошкови књиже на конто Србије као ратни дуг, чак и шунугле за војничке цокуле и потковице за коње. Пре те конференције, Француска је већ била узела иницијативу за прве припремне радње на Крфу и у том циљу одредила специјалну мисију на челу са генералом Мондезиром, која је већ раније била делегирана код српске војске, а у пуној сагласности и пријатељској сарадњи са српском Владом и Врховном командом могла да дејствује по јединственом плану за опоравак и обнову српске војске на Крфу. План је имао четири фазе.

Голгота коју није доживела ниједна војска

У првој фази радило се на томе да се људству поврати физичка снага кроз апсолутни одмор, пуну хигијену и добру исхрану. У другој фази војницима је додељивана лична опрема и обновљене су јединице. У трећој фази предвиђено је транспортовање трупа са Крфа у област Солуна, на полуострву Халкидик, где је требало да се, у последњој фази, обави завршна обука на новом наоружању. Тако је био планиран процес опоравка Српске војске као завршни чин српске ратне одисеје 1914–1915. године, у коме је Србија одиграла главну улогу на Балкану, као далека претходница на Дунаву. Та војска је, истакао је француски историчар М. Ларше, прва однела значајну победу на почетку рата, коју Антанта, немарно се односећи према Балкану, није искористила. Прегажена је од стране сила Четворног споразума у јесен 1915. године, јер су јој њени несложни савезници доцкан и безуспешно дошли у помоћ. Сада, превезена на Крф, она је најзад могла да, користећи свестрану помоћ савезничких држава коју дугује интервенцији Русије и свесрдном залагању Француске, да се опорави и припреми да са савезничким солунским трупима поново ступи у борбу.

Грчко острво Крф срећно је изабрано за збрињавање и опоравак српске војске на крају њене Голготе кроз какву ни једна војска у историји није прошла. Са својом медијтеранском климом, обрасло старим маслинацима, виноградима и великим површинама под поморанцама и лимуновима, пружило је одличне услове за опоравак измучених људи. Али пошто није било времена за темељитије припреме, у првим данима све је било импровизовано и трупе размештене на отвореном простору. Камповање трупа у насељеним местима није се могло органи-

Војнику који је имао око 90 килограма, када је на Крф стигао тежина је сведена на око 30 килограма

зовати, јер су насељена места у зони искрцавања, рачунајући и варош Крф, била су више мала да би се у њима могла размести сва војска. Удаљенија села такође се нису могла, након искрцавања, узимати у обзир због недостатка уређених путева, помањкања коморе за разношење хране и осталих потреба, недостатка телефона и других средстава везе, моторних возила па чак и бицикала.

Према томе, у први мах трупе су размештене у близини искрцних лука. Јединице Треће армије, чији су делови први стигли на Острво, размештени су у рејону села Говино; Прва армија северно од села Говина и на малом полуострву Фуспадини; Тимочка војска и Одбрана Београда са обе стране пута Доњи Ипсос–Контамери–Корјакана; Друга армија у рејону Пиргимаркоса; ванармијске трупе у сектору западно од села Говино.

Ране видали у „Ахелеону“

Све јединице су биле доста густо убиваковане, па је смештај био неудобан. Логорске опреме готово није ни било, осим веома малог броја индивидуалних шатора; недостајала су дрва за припремање хране и огрев. То је веома неповољно утицало на живот људства у привременим бивацима због неповољних временских услова када на Острву у фебруару месецу падају праве монсонске кише и дувају хладни северни ветрови. Услед тих неповољних околности и велике исцрпљености људства нагло се повећавао број оболелих и смртних случајева. Због тога је, упоредо са уређивањем привремених бивака, вршено извиђање и припрема нових места за организовање логора у јужном делу острва у околини села Стронгили, Сен Матијаса, Брагониотике и Месонгија, као и уређење пристаништа Морантици за допремање животних намирница и других потреба за трупе размештене јужно од вароши Крфа, изградња путева, изградња бунара, појилишта за стоку, подизање шатора и барака за болеснике и друге помоћне објекте. У новоприпремљене логоре предислоциране су Друга и Трећа армија између 10. и 23. фебруара, па је у северном логору на простору Говино–Ипсос, остала само Прва армија са приштапским јединицама Врховне команде. Штаб Врховне команде, Влада и дипломатско особље смештени су у граду Крфу. Дунавска дивизија

првог позива биваковала је краће време у логору Ахилеон у помоћним зградама истоименог дворца који је био власништво немачког цара Вилхелма II. Дворац „Ахилеон“ је, као својеврсни хоспитал, остао у неизбрисивом сећању српских официра који су у њему видели своје ране задобијене у борбама са немачким хусарима. Тај велелепни дворцац, назван по имену грчког митског хероја Ахила, чија је фигура, из-

ливена у месингу, постављена на источној страни пространог врта, са болним грчем на лицу у тренутку када је покушавао да истргне стрелу из своје пете, којом га је погодио тројански краљ Парис у време Тројанског рата, поистовећиван је, у фигуративном смислу, са тренутним положајем српске војске у туђини.

Најтужнији приказ страдања

Импровизирана лука у заливу села Говино била је главна искрцна лука за српску војску превезену из Албаније на Крф. Залив је био веома погодан за пристајање великих транспортних бродова због велике дубине мора и због тога што је са три стране имао природну копнену заштиту од јаких ветрова и великих таласа. По искрцавању сваког транспорта вршена је тријажа целокупног људства. Најтеже изнемогли и оболели војници чамцима су одвожени на мало острво Лазарет са симболичним именом које му је остало из времена од неких ранијих ратова у Јонском мору или после неке од епидемија када су на том мало острву биле смештене пољске болнице, а сада је коришћен у исте сврхе, као пролазни карантин за српске оболеле војнике. Поједини оболели војници чији је изглед показивао да су у нешто бољој кондицији, одмах су са пристаништа упућивани на острво Видо преко пута града Крфа. Од ратника који су одвожени на острво Лазарет, мало је који преживео. Али ни судбина ратника превезених на острво Видо није била много боља. Према забележеним сећањима медицинских радника и преживелих ратника, на острву Виду одиграла се најдраматичнија епизода не само српске војске за време њеног боравка на Крфу, већ највероватније и најтужнији приказ страдања војника у ратној историји уопште.

Успомене двојице лекара који су у импровизованој „болници“ на Виду, или „Острву смрти“, како су га српски војници с разлогом назвали, више су него потресне. Др Душан Борић, у свом чланку „Видо – острво смрти“ пише о болесним и изнемоглим војницима који су одмах по искрцавању у импровизованом пристаништу код села Говина одвајани и упућивани на мало острво Видо, недалеко од крфског пристаништа, обрасло медитеранским боровима и макијом. Острво је каменито, готово пусто, са једном малом кућицом на јужној страни острва. Тамо је

најпре била смештена команда Крагујевачких резервних трупа под командом пуковника Милорада Поповића са задатком да подигне шаторе за пријем и смештај болесника. Др Борић истиче да је управо смештај болесника у шаторе за њега лично остало најужасније сећање у читавом његовом животу. То у ствари и нису били прави шатори, већ обичне цираде које су француски морнари поскидали са својих бродова, које су служиле за покривање бродског терета, те су их уступили Србима, који су их разапњали на колчевима.

Укопном лађом до плаве гробнице

Цираде нису имале отворе за проветравање, тако да су то биле праве гушегупке. „Кад сам одшкринуо мало „врата“ шатора“, пише др Борић, „умало се нисам онесвестио од страшног задаха који је изнутра допирао... Уђох и тада се суочих са најужаснијим приказом: већ мртав војник лежао је преко другог који је још био жив... Кад смо успели... да издвојимо мртве, пристигли су већ други чији се живот дефинитивно угаasio и који је требало исто тако одвојити од живих.“ У том стравичном послу др Борићу помагали су студенти медицине Лујо Хорватин и др Драго Кресовић, Бокељ, који је ускоро стигао на Видо. Доласком Пољске болнице Моравске дивизије на острво, чији је старешина био др Владимир Стојановић, могла се је пружити већа помоћ онима за које је било наде да могу тако преживе. Онима којима се живот гасио могли смо да пружимо само благе речи самилости. „Неумитна смрт брзо је завршавала своје дело и односила собом велики део намучених српских војника. Умирала су мученички и храбро, али са трачком преостале свести и наде да ће поново видети своју мајку, своје село и Србију“.

Први преминули ратници на Виду сахрањивани су у плитким гробницама на лицу места, где се и данас налазе. Услед повећане смртности оболелих мало каменито острво било је претесно да би сви преминули били сахрањени на сувом, па су чамцима и бродом одвожени са острва и спуштани у море.

Посматрајући ту трагедију из најнепосредније близине, њихове патње и агонију, истиче др Борић, доживео је као највећу „трагедију која ће ми до гроба разарати душу питањем: да ли је одиста морало тако бити и да ли се све морало тако скупо платити!“

У први мах, од 18. до 21. јануара, у време довожења трупа на Крф, Моравска болница била је размештена на малом одвојеном острвцу Лазарет, војници на коме су се војници чистили од ваши и друге живе гамади и нечистоће. Када је болница 21. јануара премештена на Видо, пише др Владимир Стојановић, особље болнице суочило се са „ужасним приказом: на обали су видели гомили људских лешева, наслаганих као метрени дрва једно преко другог у неколико спратова. Гомила је по висини била изнад човечјег раста, а у дужини десетину метара и више“. Ту су доношени и слагани лешеве са „Острва смрти“ преко целог дана, а сутрадан је долазила француска нарочита „укопна лађа“ да их однесе на крајњи југ острва Крфа... где су их спуштали у море са каменом везаним о врат да их повуче на морско дно да не би плутали на површини.

П. Опачић

Исхрана у осмој деценији

НЕПХОДНИ
БЕЛАНЧЕВИНЕ И
ВИТАМИНИПише: мр сц. др
Часлав Антић

Када бисмо живели у идеалном природном окружењу, без загађења животне средине, било би могуће да све минерале, витамине и друге корисне састојке уносимо храном, односно конзумацијом свежег воћа, поврћа и хране која није индустријски обрађена.

Нажалост, то данас није могуће. Вода, ваздух и змљиште су загађени различитим агенсима који доспевају у воће и поврће, а то су пестициди, фунгициди, хормони и друге супстанце којима се храна третира и контаминира. Такође постоји и дефицит корисних минерала у змљишту, што доводи и до њиховог дефицита у храни, па их је због тога неопходно надокнађивати минералним и мултивитаминским препаратима.

За популацију 70+ важно је да уноси довољну количину Б-12 јер његов недовољан унос погодује развоју деменције (сенилности), а организам с годинама има све мању способност апсорпције витамина у желуцу. Како је витамин Б-12 нутријент, за оптималну могућу активност, препоручује се његово узимање путем суплемената. Препоручена дневна доза је 2,4 микро-грама на дан. Добри извори витамина Б-12 су шкољке, говеђа џигерица, пастрмка, јунеће месо, печеница...

Особе у осмој деценији би требало да узимају и довољну количину витамина Д, јер он штити од болести и инфекција. Знамо да је најбољи извор витамина Д сунчање, али способност синтезе витамина Д током сунчања с годинама драстично опада. У овим годинама препоручена дневна доза витамина Д је 800 ИЈ (интернационалних јединица) на дан. Треба бирати суплементе с витамином Д-3 (холекалциферол) јер је он активан облик витамина Д. Намирнице богате витамином Д су: туна, скуша, јунећа џигерица, сир, жуманце...

Намирнице богате беланчевинама

У овим годинама, без обзира на то да ли се разноврсно и здраво храните, стручњаци који се баве овом проблематиком, препоручују суплементацију и неким минерално мултивитаминским препаратом. Ове таблете не само што ће обезбедити довољне количине кључних нутријената (витамина Д и Б-12) већ ће поправити опште стање организма, појачаће имунитет, олакшаће синтезу колагена и регенерацију коже, деловаће антиоксидантно и успорити старење свих ћелија организма. Редовна употреба смањиће ризик за појаву болести и продужиће животни век.

У седамдесетим годинама живота, способност организма да ствара мишићну масу опада, а потребе организма за протеинима се још и додатно повећавају ако је унос путем хране мањи, односно ако апетит јењава. Када једном изгубите више од десет одсто мишићне масе, имуни систем више не може да функциониса исправно. Због тога се у овим годинама чешће јављају малигне болести, а и отпорност према изазивачима инфекција је лоша. Добра вест је да данас суплементација протеинима може бити врло једноставна и да постоји велики број одличних производа у облику праха или пилула, који могу да повећају мишићну масу и обезбеде довољно

Потврда тврдње која се проноси с колена на колено

ЦРНО ВИНО
ЗАУСТАВЉА УПАЛЕ

Оно што на многим седељкама, журкама и другим гозбама, уз чашу вина, често чујемо, да вино повољно делује на срце, коначно је и научно доказано. Природна компонента која је заступљена у

грожђу - ресвератол штити од оболења срца и циркулаторног система. Ресвератол је једињење познато и налази се у црном вину, а има га у љусци и коштицама грожђа, петелкама и корену винове лозе. Његов главни задатак у свету биљака је заштита грозда од инфекција и штетних утицаја. Ову заштитну функцију ресвератол има и у односу на човека, јер његови позитивни ефекти код болести срца су посебно познати. Међутим, како то функционише, до сада није било познато. Заслуге за ово откриће припадају директору одељења за фармакогнозију Верену Диршу са Бечког универзитета. Истраживањем је пронађен механизам који објашњава како ресвератол у црном вину сузбија упалне процесе који могу да доведу до оболења срца и циркулаторног система.

протеина за исправно функционисање имунолошког система. Препоручена доза је 20 до 30 грама на дан, а за то се најчешће користе препарати у праху с протеинима сурутке, који се једноставно изимају растворени у млеку или води као укусни напиток. Добар извор протеина су наравно и говеђе месо, пилетина, бадеми, пасуљ и друге махунарке.

Извор: месечник Пензија

ПОВОЉНИ ПРЕГЛЕДИ
ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

Специјалистичка
неуропсихијатријска
ординација
ДР ЗЕЧЕВИЋ,

Војводе Миленка 13.
Заказивање на
телефоне:
011/361-6221 и 064/26
79 100.

Сајт: www.drzecevic.rs.

И-мејл: ordinacija@drzecevic.rs

Др мед. Миливоје Зечевић,
специјалиста неуропсихијатрије, са
вишегодишњим искуством на
Војномедицинској академији, посебно
повољне услове обезбедио је за војне
пензионере и чланове њихових
породица.

Недостатак витамина Д

СМАЊЕНИ ИМУНИТЕТ И ИЗДРЖЛИВОСТ

Саветује се да се излагање сунцу током зиме повећа са 15 на 30 минута. Кожа старијих особа има слабију способност да синтетише витамин Д, а, с друге стране, сунчање код њих лакше изазива рак, јер је кожа с годинама „запамтила“ много зрачења.

Витамин Д је заједнички назив за десетак стерола – супстанци неопходних за правилно функционисање организма, међу којима се неке уносе храном, док се друге синтетишу под утицајем сунчеве светлости. Ипак, није реткост да се код људи јави недостатак витамина Д у организму, а последице које прате дефицит заиста су велике.

Доскора се мислило да је овај мањак повезан искључиво са остеопорозом, али је све више доказа да утиче и на појаву других болести, попут кардиоваскуларних и малигних. Зато искористите сваки сунчан дан за личасовну шетњу, која ће вам обезбедити довољно овог драгоценог елемента здравља. У наставку сазнајте и где пронаћи витамин Д у храни, како бисте дефицит могли надокнадити на најприроднији начин.

Који су симптоми недостатка витамина Д

Процењује се да око 50 одсто старијих људи пати од мањка витамина Д, јер њихов пробавни систем губи способност да ресорбује ово једињење из хране. Зато није реткост да се код особа у седмој деценији открије озбиљан недостатак витамина Д, Б12 и мањак калцијума.

Дефицит може настати као последица недовољног излагања сунчевој светлости, у случају оштећења јетре и бубрега, те алергије на млеко и лактозу, али и као последица обољења дигестивног тракта и вегетаријанског начина исхране. И труднице имају повећану потребу за овим витамином. Уколико и најмање сумњате на недостатак витамина Д обавезно обратите пажњу на неке од следећих симптома:

Приметна мишићна слабост

Мањак д витамина често може да узрокује смањење нашег мишићног ткива и њихове масе, те уколико приметите да приликом редовних вежби, немате довољно снаге као раније – обратите се вашем лекару.

Праг боли је слабији

Мањак витамина Д у организму повезује се и са настанком хроничне боли. Када до дефицита дође могу се значајно погоршати симптоми остеопорозе и артритиса. Ако приметите да вам се праг боли смањивао, неопходно је да се обратите лекару.

Склоност депресији и нагле промене расположења

Истраживања новијег датума показују да недостатак витамина Д у телу, као последицу има и лоше расположење, те су ризици од депресија далеко већи. Особе са дефицитом овог витамина могу лако да плану – изненада мењају расположење из необјашњивих разлога и најмања стварица може да их избаци из такта.

Недостатак витамина Д код одраслих и хипертензија

За Д витамин знамо од раније да има веома важну улогу за здравље срца као и целокупног кардиоваскуларног система. У случају дефицита нарушава се баланс нашег крвног притиска, те је он често склон варирању. Може веома нагло да скочи, иако то раније није био случај...

Умор, поспаност и малаксалост

Да је недостатак д витамина у директној вези са хроничним умором, знамо из студија америчких научника. Уколико сте често поспани током дана, без обзира што имате нормалан ноћни сан од 7-8 часова, те се и храните здраво, обавезно се јавите вашем доктору.

Зашто нам је неопходан витамин д у организму

Витамин Д управља растом ћелија коже. Псориаза и дејичи екзем последица су поремећаја у размножавању ћелија коже, што доводи до упалног процеса. Витамин Д, који управља растом ћелија, зауставља упалне процесе и контролише њихово размножавање, па је веома користан при лечењу ових обољења, а последично и у борби против рака.

Истраживања показују да дневни унос од 25 микрограма (1.000 интернационалних јединица) овог витамина смањује ризик од појаве канцера плућа, дојке, панкреаса и дебелог црева за чак 40-75 одсто. Познато је да малигни тумори настају због неконтролисаног размножавања ћелија, а витамин Д стимулише најмање три гена која могу зауставити њихово размножавање.

Извор : Интернет

Новинарска присећања

КАФА ЗА КАФОМ

У Редакцији „Народне армије“ је за планирање наредног броја био одређен посебан дан. Колико се сећам, био је то четвртак.

О разним темама које би предлагали новинари, расправљало се сатима. Ништа необично, понајупре због тога што је главни уредник – стално разгарајући дискусију – настојао да дође не само до актуелних, него и што занимљивијих тема. И тако се, на једном од тих давних планирања, просто сама „искристализовала“, у неку руку, посебна тема броја која се тицала обучавања великих борбених састава. За неупућене у војно новинарство ваља одмах рећи да је главни уредник одлучио да новинаре пошаље у шест „крупнијих“ борбених састава ондашње ЈНА, које су покривале готово целокупни простор негдашње нам заједничке домовине – Југославије и да командантима тих јединица поставе само једно једино питање: „Са каквим новим искуствима у обуци дочекују нову наставну годину?“

Питање је, нема сумње, било веома занимљиво, па се очекивао још занимљивији одговор које би требало да наиђе на прилично велики одјек међу ондашњим старешинама – читаоцима централног војног гласила, пре свега оних старешина, које би, користећи се искуствима других, искористили даље у погледу обучавања својих војника и јединица у целини.

Приликом распоређивања новинара ради обраде „теме броја“, главни уредник, у то време потпуковник Мехо Тоцкић, одлучио је да ме пошаље у Вараждин.

„Неће ти бити лако, али ни тешко“ – рекао ми је пред мој полазак на службени пут... „Зашто ти то кажем? Зато што је командант Вараждинске дивизије генерал-мајор Бруно Вулетић, којег добро познајем. Веома је промишљен и образован старешина, широких погледа на војску не само у нас, него и у свету. Пре две године се вратио из Кине где је био наш војни аташе и вазда је спреман за разговор“...

„Добро да сте ми на то скренули пажњу“ – упадох у реч главном уреднику, који је носио наочаре са дебелим оквиром. Упамтио сам га, сем осталог, и по томе што је, док би разговарао са неким, наочаре често подизао на чело и прилично дуго трљао очи пре него што би се поново обратио саговорнику.

Мени је, признајем, годило то што ме је, колико-толико, „увео“ у задатак који ми је предстојао, али ми није бог зна колико олакшао посао, јер сам био млад новинар, такорећи, на почетку новинарске каријере. Још горе је, чини се, било то што сам официр техничке службе за кога се не би могло рећи да му је познавање војноструктурне обуке јединица, команди и установа била јача страна. Напротив.

Било би, међутим, по мене веома лоше (да не кажем поразно) да сам главном уреднику рекао да је за мене разговор са командантом дивизије – преголем залагај. Не, то ми у тим тренуцима уопште није падало на памет. Прихватио сам редакцијски задатак и на пут самоуверено кренуо као да са њега треба да донесем чланак о некаквом спортском надметању јединица.

У Вараждин сам стигао предвече и преспавао у ондашњем Дому армије. Сутрадан, пола сата иза почетка радног времена уђох у командантов кабинет. Секретар је био један заставник, младоликог изгледа, који ми се толико срдечно обратио као да смо се знали „сто година“. Отворивши нешто касније врата са црним кожном тапацирунгом, уведе ме у повећу просторију

у чијем је челу био огроман сто од махаго-није. Генерал Вулетић је већ био на ногама. Пошао ми је у сусрет. Чврсто ми стежући руку, упита:

„Како сте, друже поручниче, путовали? Београд је прилично далеко“...

„Два дана сам боравио у Загребу“ – рекох генералу.

„Онда Вам није било напорно до Вараждина“ – поново ће генерал.

Седосмо за сто и ја почех одмах да му говорим о томе шта је редакција листа планирала за „тему броја“, тако да му врло брзо и поставих питање с тим у вези.

„Хм!“ – процеди кроз зубе мој саговорник. „Налазимо се на почетку нове наставне године па ће, верујем, многе старешине у другим гарнизонима сигурно хтети да прочитају и о нашим искуствима. Зато ћу ја одмах почети, само да нам заставник донесе кафу“...

Притиснуо је неко дугме испод стола, што је био договорени знак да заставник нешто касније донесе кафе. Затим је генерал почео да говори о обучавању јединице чији је био челни старешина. Причао је тихо и прилично споро, а ја сам се трудио да прибележим што више од његовог казивања. У једном тренутку застаде и погледавши најпре у моју бележницу, па у мене, рече:

„Чекајте! Није то добро... За новине треба другачије говорити о тој теми, а не овако чиновнички... Осећам да нећете на основу овога о чему сам Вам досад говорио моћи да направите добар чланак“...

То рече, па поновно притисну дугме испод стола. И док је заставник припремао другу туру кафе, генерал је увелико причао о ономе за шта је мислио да ће бити занимљиво за новине. Његово казивање се одужи, а истовремено и моје „пуњење“ бележнице.

Прошло је доста времена у разговору када генерал застаде и рече: „Не, ни ово Вам неће много користити... Сад ћу ја покушати мало другачије о свему, са више конкретних података“... Мало оћута, па још једном, не знам по који пут, притисну дугме испод стола.

Генералово настојање да новинару испуни бележницу са што више употребљивих података потраја дуго. Ни сам не знам колико пута је притискао дугме испод свог радног стола како би секретару дао до знања да нам је потребна још једна тура кафе ако желимо, како је више пута поновио, „да новински чланак не буде испразан“.

И тако: кафа за кафом и разговор се протеже од јутарњих сати до, безмало, краја радног времена, што ће рећи да нам је, и њему и мени, дан прошао брже него икада. До краја своје новинарске каријере водио сам још много разговора, са разним људима, на разним местима, али је ово, нема сумње, био – најдужи.

На расстанку, стежући ми чврсто руку, генерал ми рече: „Што сам могао, урадио сам. Можда ћете од свега овога нешто моћи да искористите. Потрудите се!“

„Хоћу, дуже генерале!“ – обећах му.

Мој текст, уз генералову фотографију, не дужи од две шлајфне (фотографије је било планирано новинског простора за сваку од шест јединица што смо их нас шест новинара тада посетили) објављен је у наредном броју. Никада нисам сазнао да ли је генерал Бруно Вулетић био задовољан њиме, а посебно да ли је био вредан толиког његовог труда и времена што је издвојио за разговор са мном. Веруј да јесте.

Влада РИСТИЋ

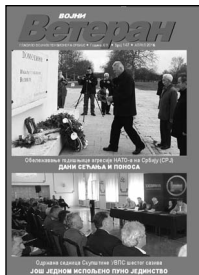

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Милен
Чуљић

Година XIV ■ Број 147 ■ Април 2016.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић, мр Александар
Симоновски, мр Милан Шумоња, Ранко
Бабић, Будимир М. Попадић, Никола
Оташ, Душан Старчевић

ДОПИСНИЦИ
Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловић (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабач),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Жељко Будимски (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић, М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Тираж: 3.000 примерака
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда, ул. Чубурска бр.2, Занатски центар „Пејтон“, тел. 011/2446977 и 064/1427122; Клијенте прима понедељком, средом и четврком: зими од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 - 19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел. 015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима: четврком од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адвокати обављаће следеће правне послове: давање бесплатне правне савете и пружање све остале адвокатске услуге уз накнаду по важећој адвокатској тарифи умањеној за 20 одсто (адвокати Љиљана Јаковљевић и Гордана Бучевац Стефановић), односно 30 одсто (адвокат Ивана Јовановић). Редослед адвоката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахране преко Удружења војних пензионера Србије требало би да знате да услуге могу користити чланови УВПС, чланови њихових породица, као и сви остали војни осигураници.

Преко Удружења могу се добити комплетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почаста,
- помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
- бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се добити у месним и општинским организацијама УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и 011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

50 ГОДИНА 19. КЛАСЕ ВА КоВ

Припадници 19. класе ВА КоВ, поводом пет деценија од завршетка Академије, окупиће се 27. септембра у просторијама Војне академије ВС, од 10 до 13 часова. Ручак је предвиђен у ресторану Дома Војске Србије.

Информације: Бранко Весић 064/956 73 14 и Ђорђе Петровић 011/6161-769 и 064/931-8622.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

Ко каже да Србија нема море?
Има. Зове се „Море проблема”.

Често слушамо да је осмех најбољи лек. Проблем је што данас имамо више разлога за плакање, него за смејање.

Лекари нам понекад препишу лек за очи, такозване „вештачке сузе”. Као да немамо довољно правих.

Пензионери добише признање за своје жртвовање, а за спас државе од банкротства. Многи пензионери спашавају своју незапослену децу и унучад, а сад спасише и државу.

Изгледа не важи више она народна: „На младима свет остаје”, него - „Са старима свет остаје”.

Точак историје ипак се креће натраг. Вратило се ропство. Они који раде без плате и других права, нису радници. То су робови.

Љубица Ђукић

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стоматолошка ординација „Президент М“, Звездара, Михаила Булакова (бивша Душана Петровића Шанета) 46, са тимом искусних стручњака, војним пензионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматолошки преглед, консултација и стручно мишљење,

Остале стоматолошке услуге (протезе, пломбе, надogradње и друго), уз значајне финансијске погодности – плаћање на рате или са попустом, у зависности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди **све стоматолошке услуге брзо, квалитетно и повољно.**

Телефони за контакт и информације: **011/342-7481, 063/214-800, 064/135-1487.**